

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MARKETINGU A OBCHODU

Analýza využití elektronické aukce v procesu zadání veřejné zakázky

Usage of Electronic Auctions in the Procurement Process

Student: Lukáš Křesálek

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Steinová, Ph.D.

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student:

Lukáš Křesálek

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6208R062 Marketing a obchod

Téma:

Analýza využití elektronické aukce v procesu zadání veřejné zakázky
Usage of Electronic Auctions in the Procurement Process

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska nákupu ve veřejné správě
3. Charakteristika prostředí veřejných zakázek
4. Metody sběru dat
5. Analýza možností a omezení využití e-aukce
6. Návrhy a doporučení
7. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KAPLAN, Miloslav a Josef ZRNÍK, et al. *Firemní nákup a e-aukce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 216 s. ISBN 978-80-247-2002-9.
LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno: Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6.
JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011. 700 s. ISBN 9788074003295.

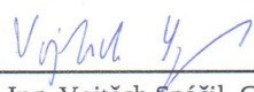
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Steinová, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

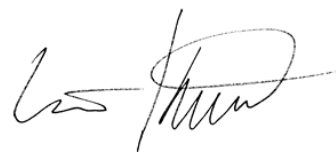

doc. Ing. Vojtěch Spáčil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.

V Ostravě dne 11. května 2012.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized first name and a last name, written over a dotted line.

Lukáš Křesálek

Obsah práce

Obsah práce	4
1 Úvod	5
1.1 Úvod do problematiky	5
1.2 Přehled dosavadních poznatků	5
1.3 Vymezení cíle práce	6
1.4 Základní přehled použitých metod pro řešení práce	6
2 Teoretická východiska nákupu ve veřejné správě	7
2.1 Nákup hospodářské jednotky	7
2.2 Veřejná správa	9
2.3 Nákup ve veřejné správě	11
3 Charakteristika prostředí veřejných zakázek	19
3.1 Okruh zadávání zakázek	19
3.2 Procesní úprava postupu	21
3.3 Elektronická aukce a její užití v zadávacích řízeních	23
4 Metody sběru dat	33
4.1 Výzkumné otázky	33
4.2 Výzkumná hypotéza	33
4.3 Postup výzkumu	33
5 Analýza možností a omezení využití e-aukce	35
5.1 Deskripce vybraných elektronických aukcí	35
5.2 Shrnutí vybraných aukcí	45
6 Návrhy a doporučení	49
6.1 SWOT analýza	49
6.2 Možnosti elektronické aukce	50
6.3 Omezení elektronické aukce	51
6.4 Návrhy a doporučení	52
7 Závěr	54
Použité zdroje	56
Odborná literatura	56
Elektronické dokumenty	56
Legislativa	57
Seznam zkratk	58
Seznam obrázků, grafů a tabulek	59
Seznam obrázků	59
Seznam grafů	59
Seznam tabulek	59
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	60

1 Úvod

Účelem předkládané práce na téma „Analýza využití elektronické aukce v procesu zadání veřejné zakázky“ je ověření nabytých vědomostí a dovedností studenta vysokoškolského bakalářského studia při zpracování samostatné odborné práce spolu se schopností samostatného myšlení.

Práce je zaměřena na oblast nákupu ve veřejné správě realizovaného ve formě veřejných zakázek. Konkrétní výsečí v této oblasti, na níž práce cílí, je institut elektronické aukce, tedy interaktivní část vyjednávacího procesu nákupu určitých statků a služeb za veřejné prostředky.

1.1 Úvod do problematiky

Problematika veřejných zakázek je mediálně velmi skloňovaným tématem, avšak ne všichni vědí, o co se přesně jedná. Obecně lze problematiku vymezit tak, že při vynakládání veřejných prostředků, tedy peněz ze státního rozpočtu České republiky (včetně rozpočtů územních samosprávných celků) nebo Evropské unie, je nutné dodržet zákonem stanovená pravidla. Jde jednak o vynakládání těchto prostředků efektivně, hospodárně a účelně, jednak dodržet transparentní, nediskriminační a rovný postup při výběru dodavatele soutěženého statku či služby.

Jedním z nástrojů, který by výše uvedené požadavky měl pomoci zabezpečit, je elektronická aukce. Jde o určitou část nákupního procesu, ve které dochází k vyjednání stanovených podmínek (zpravidla ceny), a to v interakci subjektů mezi sebou v elektronickém prostředí. Toto prostředí umožňuje především překonávat geografické rozdíly, a šetřit tak ve značné míře tzv. transakční náklady.

1.2 Přehled dosavadních poznatků

Teoretickým i praktickým zpracováním oblasti veřejného investování ve formě výběrových řízení realizovaných v mezích zákona o zadávání veřejných zakázek se některé vědecké práce zabývají. Zpravidla jde o publikace zařaditelné do právní vědy. Pravdou však je, že na úrovni vysokoškolské lze nalézt práce, které se věnují některým dílčím procesům této oblasti. Jde kupř. o oblast hodnocení nabídek (matematické postupy hodnocení), hodnocení efektivity zadávacích procesů či měření korupce.

Samotnému užití elektronické aukce v zadávacím procesu veřejné správy se žádná z dostupných českých prací nevěnuje. Pakliže však odhlédneme od oblasti a zaměříme se pouze na problematiku aukcí jako nástroje nákupu, lze některé práce identifikovat. Ve většině případů jde o vědecké články či statě, a o publikacích většího rozsahu lze mluvit spíše v souvislosti se zahraničím.

Velmi často užívanými metodami výzkumů této oblasti jsou mimo obecné postupy především matematicko-statistická šetření či definice. Nevýhodou takto řešených prací však je, že jsou určeny pro odborníky a pro běžného čtenáře nejsou srozumitelné.

1.3 Vymezení cíle práce

V rámci předkládané práce je v jejím úvodu provedena formulace základních východisek nákupu ve veřejné správě. Následuje specifikace významných rysů prostředí veřejných zakázek ve vztahu k nákupnímu procesu. Pomocí vybraných metod sběru dat a jeho samotného provedení je položen základ pro samotnou analýzu možností a omezení využití elektronické aukce. Ta je hlavním nástrojem k dosažení stanoveného cíle předmětné práce, a to identifikace návrhů a doporučení využití institutu elektronické aukce ve veřejných zakázkách.

Závěr práce tedy obsahuje především skutečnost, zda by měl být institut elektronického nákupu ve formě aukce při realizaci výběrových řízení podle legislativní úpravy veřejných zakázek využíván, jaké jsou jeho možnosti a omezení a co lze zadavatelům doporučit či naopak nedoporučit.

1.4 Základní přehled použitých metod pro řešení práce

V první řadě je v rámci zpracování dané práce provedena rešerše literatury, jejímž výsledkem je zpracování teoretického podkladu pro další řešení s předmětem dosažení stanoveného cíle práce. Následuje sběr dat ve formě pozorování a přímé účasti na vybraných elektronických aukcích spolu se zpracováním těchto dějů a dostupných údajů z nich. Tento výstup je následně komparován s formulovanými poznatky teoretické roviny, a dochází tak ke konfrontaci teoretického přístupu a praktické zkušenosti. Tím je umožněno provedení analýzy možností a omezení vybraného elektronického procesu v oblasti veřejného zadávání a pomocí dedukce a indukce formulace závěrů, která tímto prakticky dosahuje stanoveného cíle práce.

2 Teoretická východiska nákupu ve veřejné správě

2.1 Nákup hospodářské jednotky

Ekonomické hledisko společenských procesů vychází ze skutečnosti, že lidé pociťují potřebu, tedy pocit, že se jim něčeho nedostává, a tato potřeba je uspokojována spotřebou, a to především statků a služeb. Žádný člověk si není schopen vyrobit statky, jež by uspokojily veškerého jeho potřeby. V důsledku společenských revolucí – první společenské dělby práce na muže a ženy, druhé společenské dělby práce na zemědělce a pastevce a třetí společenské dělby práce na obchod, řemesla a výrobu – dochází ke specializaci a také potřebě směny jednotlivých výrobků a služeb mezi spotřebiteli. Produktem tohoto vývoje se stala směna.

Směnu lze definovat jako akt získávání žádoucího produktu od někoho nabídnutím něčeho jiného na oplátku.¹ Pro realizaci směny je nezbytné naplnění následujících podmínek:²

1. směny se účastní alespoň dvě strany,
2. každá ze stran má něco, co má hodnotu pro stranu druhou,
3. každá ze stran je schopna komunikace a dodání,
4. každá ze stran má svobodu odmítnout či přijmout nabídku, a
5. každá ze stran se domnívá, že je s druhou stranou vhodné jednat.

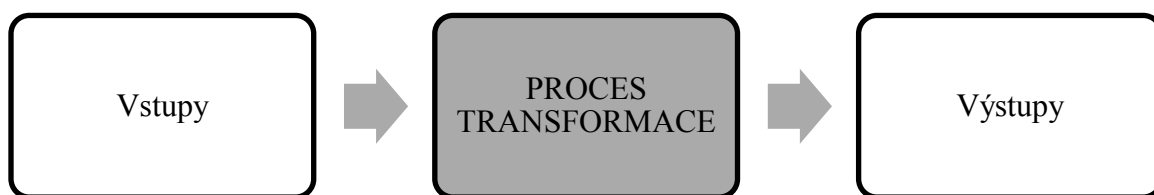
Pakliže jsou naplněny výše uvedené podmínky, může být naplněn smysl směny, jímž je změna majitelů směňovaných věcí. Strany směny označujeme jako kupující, jehož cílem je získat určité zboží či službu, a prodávající, jehož cílem je předmět prodeje pozbyt. V rámci směnné transakce je každá ze stran v roli prodávajícího i kupujícího.

Při realizaci hospodářského procesu dochází k přeměně vstupů ve výstupy. Užitím určitých zdrojů dochází k dosažení zamýšleného výsledku. Na první pohled se může zdát, že jde o problematiku čistě podnikovou, ale ve skutečnosti tomu tak není. I v rámci nepodnikatelské oblasti dochází k pořizování a kombinaci vstupů za účelem vytvoření výstupu, resp. dosažení určitého stavu.

¹ LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno : Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6. s. 4.

² KOTLER, Filip; KELLER, Kevin. *Marketing management*. 12. vyd. Praha : Grada, 2007. 788 s. ISBN 9788024713595. s. 44.

Obrázek 2-1: Přeměna vstupů ve výstupy

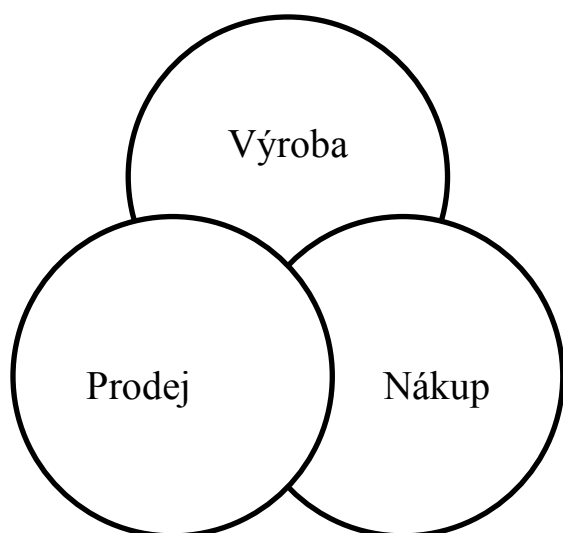
Pramen: Zpracováno autorem.

Z teoretického vymezení procesu podniku a jeho členění na tři základní podnikové funkce, a to:

1. **funkci nákupní**, kdy dochází k zabezpečování pokrytí podnikových potřeb,
2. **funkci výrobní**, která zabezpečuje tvorbu podnikových výkonů, a
3. **funkci prodejní**, jež se soustředí na uplatnění podnikových výkonů,

můžeme metodologii v lehce modifikované podobě využít i pro oblast neziskovou, resp. státní. Typickým zástupcem státu je jeho základní správní jednotka, jíž je obec. Ta nakupuje, protože musí krýt potřeby, které vyvstávají v souvislosti s realizací jí uložených úkolů, a vyrábí, tedy plní uložené úkoly. Základním úkolem nákupu je zabezpečit nepřerušovaný chod výrobní i nevýrobní (správní) funkce subjektu.³

Obrázek 2-2: Funkce hospodářské jednotky

Pramen: Zpracováno autorem.

Nákup může nabýt jedné z následujících forem:⁴

³ LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno : Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6. s. 5.

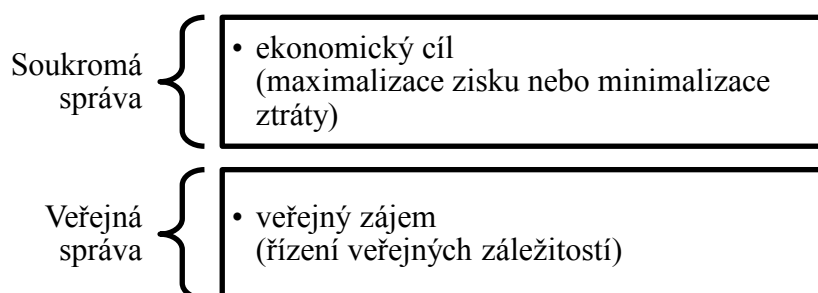
⁴ *Tamtéž* s. 10.

1. přímý nákup,
2. leasing či úvěr, nebo
3. pronájem.

2.2 Veřejná správa

Primárním krokem pro alespoň základní definování veřejné správy je vymezení pojmu správa. Správou pro účely této práce rozumíme záměrnou činnost sledující dosažení určitého cíle (resp. účelu).⁵ V tomto smyslu správu dělíme na dvě oblasti, a to soukromou a veřejnou. Základním třídícím kritériem je pak charakter zájmu, který je sledován. Při správě soukromé je hlavním účelem ekonomický cíl, a to ať už ve formě maximalizace zisku nebo minimalizace ztráty. Naopak správa veřejná je ovládána zájmem veřejným, kdy půjde o řízení veřejných záležitostí. Premisou, z níž se teoreticky vychází, je, že veřejný zájem má vyšší hodnotu než zájem soukromý, přičemž toto je korigováno vyšší omezeností veřejné správy zákonnými předpisy.⁶

Obrázek 2-3: Správa a její cíle

Pramen: Zpracováno autorem.

Velmi zjednodušeně je veřejná správa tělem státu a jako taková zabezpečuje řízení státu. K tomu potřebuje, stejně jako podnik, vstupy, které svou činností přetváří ve výstupy. Z pohledu zdrojového lze soukromou i veřejnou zprávu v zásadě ztotožnit, avšak v oblasti výstupu zde rozdílů nalezneme. Typickými výstupy podniku jsou zboží a služby. Tyto jsou realizovány na trhu statků a služeb a spotřebovávány, případně užívány jako meziprodukty v další výrobě, avšak u oblasti veřejné správy je tomu jinak. Kategorizace výstupů činnosti státu není tak jednoduchá. Můžeme zde zařadit takové abstraktní produkty, jako je blahobyt obyvatel, ekonomická prosperita státu atd. Jde o výstupy, jejich účelem je veřejný zájem.

⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2009. 463 s. ISBN 9788073573829. s. 18.

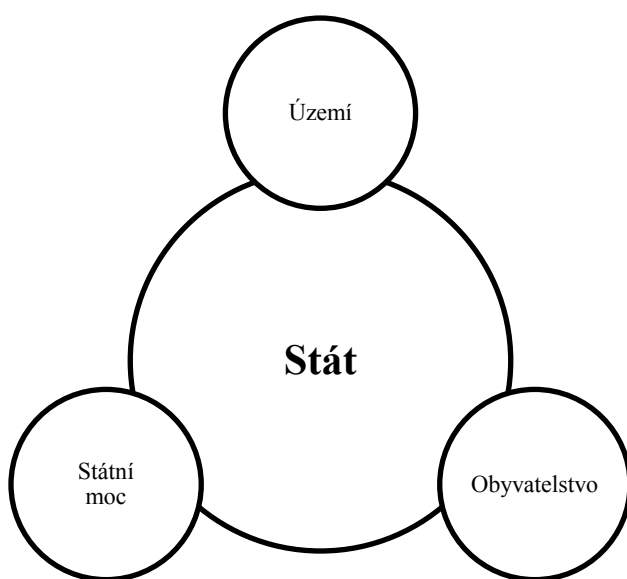
⁶ *Tamtéž*, s. 18.

Každý občan státu má zájem na tom, aby se o něj stát postaral, aby mu zabezpečil ochranu, zdravé životní prostředí, odpovídající práci včetně spravedlivé odměny za ni apod.

Stát jako takový nemá hmotnou podobu. Nejen z pohledu práva jej tvoří 3 prvky, a to:

1. státní území,
2. obyvatelstvo, a
3. státní moc.

Obrázek 2-4: Prvky státu

Pramen: Zpracováno autorem.

Reálnými prvky státu jsou jeho orgány a organizace, které jménem státu vykonávají veřejnou správu. Jde o orgány celé veřejné moci – typicky zákonodárné, výkonné a soudní. Moc zákonodárná je reprezentována v České republice Parlamentem, přičemž za ten vystupuje Kancelář Poslanecké sněmovny (pro komoru dolní) a Kancelář Senátu (pro komoru horní). Soudní moc je reprezentována jednotlivými soudy. Výkonná je ve své organizaci prakticky nejsložitější, přičemž jde kupř. o Úřad vlády a Ministerstva.

Do soustavy veřejné správy zařazujeme rovněž územní samosprávné jednotky. Jde zejména o obce a města. U nich je situace duální. Jsou jednak součástí moci výkonné – stát jim propůjčil část své veřejné moci, jednak tzv. samosprávy. V tomto případě jde o jakousi základní organizaci (správu) záležitostí v nejužším smyslu. Obec či město se tak stará o své území, své obyvatele a veřejný zájem takto vymezený. I v případě samosprávy jsou však tyto abstraktní subjekty omezeny zákonnými předpisy a vázány veřejným zájmem.

Právě všechny výše uvedené orgány státu jako takového jsou rovněž účastníky hospodářských vztahů a za svým vytyčeným účelem nakupují zboží a statky vytvořené jinými subjekty těchto relací. Jedná se o vynakládání veřejných zdrojů, tedy státních financí, které jsou určeny k zabezpečování existence státu. Může jít třeba o výstavbu silnic, kanalizací, nákup a provoz výpočetní techniky úřadů nebo poradenské služby. Právě na tuto výšeč činnosti veřejné správy se předmětná práce soustředí.

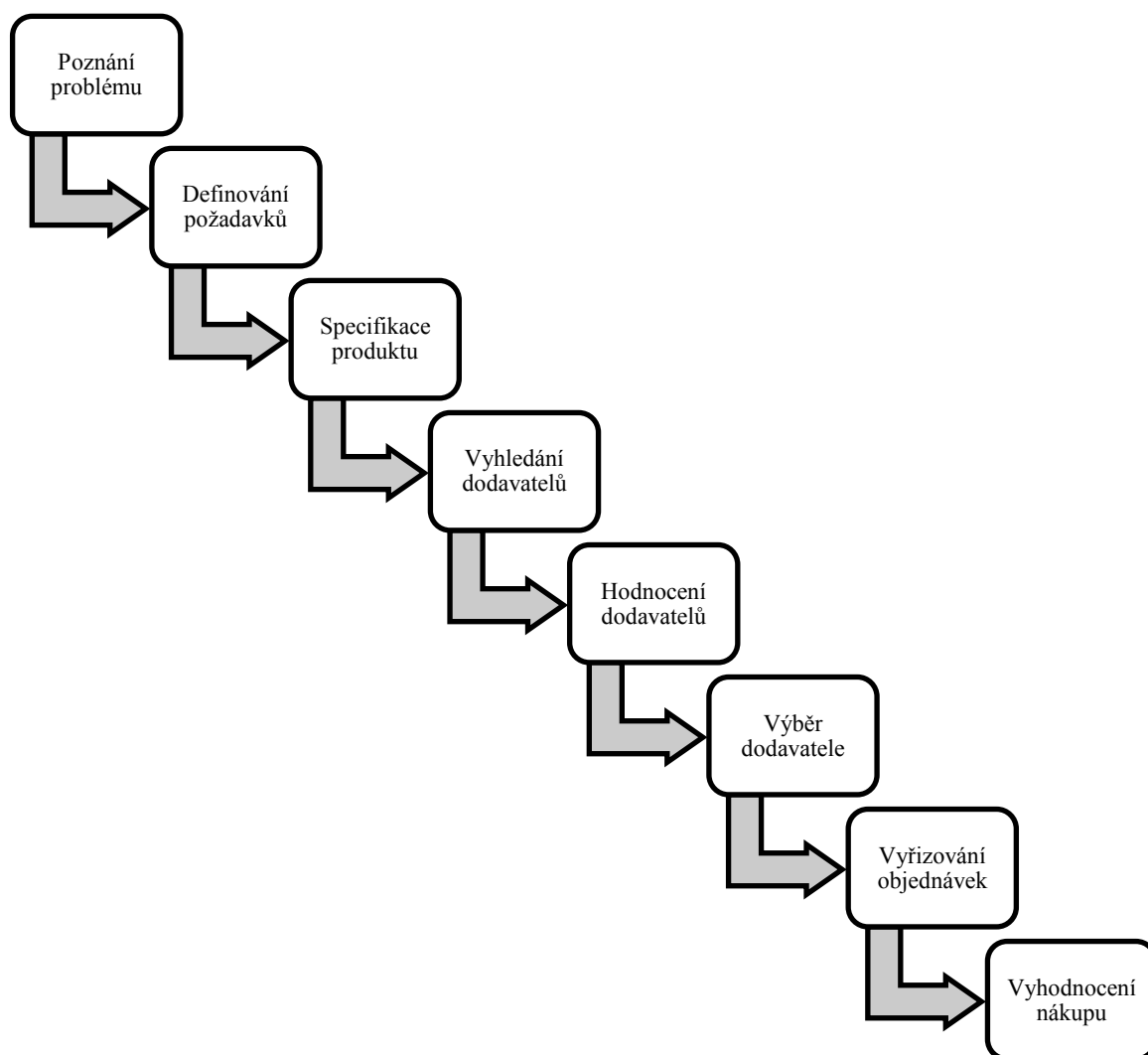
2.3 Nákup ve veřejné správě

Tradičním modelem nákupu hospodářské jednotky je **Robinsonův osmifázový nákupní proces**:⁷

1. poznání problému,
2. definování požadavků,
3. specifikace produktu,
4. vyhledání dodavatelů,
5. hodnocení dodavatelů,
6. výběr dodavatele,
7. vyřizování objednávek, a
8. vyhodnocení nákupu.

⁷ LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno : Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6. s. 43.

Obrázek 2-5: Robinsonův nákupní proces

Pramen: LUKOSZOVÁ, Xenie. Nákup a jeho řízení. Brno : Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6. s. 43. Upraveno autorem.

Tento postup je však v případě veřejné správy modifikován, a to především s ohledem na vysokou vázanost právními předpisy. Prolínají se zde dvě linie, a to linie faktická a právní.

2.3.1 Zásady vynakládání veřejných prostředků

Veškerý výkon veřejné správy (tedy její činnost vč. nákupu) musí být hospodárný, efektivní a účelný. Tento požadavek je formulován ve více právních předpisech, přičemž za reprezentativní lze uvést zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Předmětná zásada se vztahuje rovněž na celý proces nákupu veřejné správy, a tak je nutné věnovat těmto požadavkům pozornost.

Princip hospodárnosti (economy) vyžaduje, aby zdroje použité subjektem při provádění jeho činností byly k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za nejvýhodnější cenu.⁸

Princip efektivnosti (effectiveness) vyžaduje dosažení co nejlepšího vztahu mezi zdroji použitými na danou činnost a dosaženými účinky, a to jak z pohledu jednotlivé činnosti, tak i z pohledu věcně souvisejících činností (tj. trvale dosahované efektivnost).⁹

Princip účelnosti (efficiency) vyžaduje dosažení stanovených cílů dané činnosti a zamýšlených účinků.¹⁰

2.3.2 Zdroje na nákup

V České republice jsou veřejné rozpočty (tj. rozpočty jednotlivých subjektů veřejné správy) prováděny v rámci kalendářního roku, a to na základě přijatého a schváleného plánu. Subjekt sám sestavuje a přijímá svůj rozpočet, přičemž tento je složen z výdajové a příjmové stránky. O výdajové stránce má subjekt zpravidla alespoň rámcovou představu, přičemž tato je členěna na rozpočtové kapitoly, které jsou věcně zaměřeny. Příjmová stránka se skládá ze zdrojů z vlastní činnosti subjektu, ale i zdrojů ze státního rozpočtu, případně rozpočtu Evropské unie. Subjekt má v rámci roku do svého rozpočtu alokovány určité finanční prostředky a ty jsou co do jejich účelu i výše vázány. Pakliže subjekt tedy plánuje učinit určitý nákup, musí mít v rámci výdajové kapitoly toto naplánováno, což fakticky znamená, že zdroji na daný nákup disponuje.

U veřejné správy je typickým nákupním procesem:¹¹

1. Analýza potřeby nákupu a její zdůvodnění
2. Defínování předmětu plnění
3. Stanovení podmínek výběrového řízení
4. Výběrové řízení
5. Přidělení zakázky dle výsledku výběrového řízení a uzavření smlouvy
6. Plnění smlouvy

⁸ *Jak zohledňovat principy 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost) v postupech zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2012-01-06]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. s. 9. Dostupné na: <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=0b604b15-19b5-4f8c-9f24-19c5194e77a1>>.

⁹ *Tamtéž*, s. 9.

¹⁰ *Tamtéž*, s. 10.

¹¹ PAVEL, Jan. *Základní analýza problematiky veřejných zakázek z pohledu 3E (příloha č. 4B)* [online]. [cit. 2012-01-10]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. s. 14 - 15. Dostupné na <<http://www.portal-vz.cz/Uploads/Metodiky/Priloha-B-4---3E-vs-principy-ZVZ>>.

7. Dokončení procesu nákupu

2.3.3 Nákup veřejné správy – veřejná zakázka

Veřejná správa realizuje výše uvedený nákupní proces zpravidla ve formě veřejné zakázky. Tento specifický druh nákupního procesu lze zobrazit tzv. životním cyklem veřejné zakázky.¹²

Obrázek 2-6: Životní cyklus veřejné zakázky

Pramen: Jak zohledňovat principy 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost) v postupech zadávání veřejných zakázek: Sborník autorských textů [online]. [cit. 2012-02-13]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008. s. 13. Dostupné na: <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=0b604b15-19b5-4f8c-9f24-19c5194e77a1>>. Upraveno autorem.

V rámci první fáze veřejné zakázky – **plánování zakázky** – je připravován nákupní plán, který specifikuje potřeby a taktéž nutnost jejich uspokojení včetně formy spotřeby. To, že bude veřejná zakázka naplánovaná, však neznamená, že fakticky proběhne.

Přípravná fáze je složena z několika dílčích kroků, přičemž ty zahrnují samotnou specifikaci předmětu zakázky, přípravu zadávacích podmínek (tj. podmínek samotné soutěže) a schválení této zakázky a předmětných podmínek odpovědným orgánem (tj. v případě obcí či krajů zastupitelstvo).

¹² *Jak zohledňovat principy 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost) v postupech zadávání veřejných zakázek: Sborník autorských textů [online]. [cit. 2012-02-13]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008. s. 13. Dostupné na: <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=0b604b15-19b5-4f8c-9f24-19c5194e77a1>>.*

Navazuje fáze samotného **zadání veřejné zakázky**. Ta je vzhledem k předmětu této práce stěžejní. Jde především o zadávací řízení, které tvoří jádro nákupního procesu, které je regulované speciálním právním předpisem a ve své podstatě je to veřejná zakázka v užším smyslu. V této aktivitě je právě realizována předmětná elektronická aukce, jako jeden z možných dílčích kroků. Po zadávacím řízení následuje schválení jeho výsledku opět odpovědným orgánem a samotný podpis smlouvy na plnění.

Závěrečnou fází životního cyklu veřejné zakázky je **plnění smlouvy**. Dochází zde k realizaci předmětu plnění a jeho úhradě.

2.3.4 Analýza potřeby nákupu a její zdůvodnění

Základním mechanismem činnosti všech subjektů je uspokojování jejich potřeb prostřednictvím spotřeby. Potřebou subjektu veřejné správy je naplnění jejího účelu, přičemž v rámci tohoto cíle na samém počátku tuto potřebu identifikuje. Pracovník či skupina pracovníků formulují pocíťovanou potřebu v rámci organizace a tuto formulují. Specifikem zejména veřejné sféry je to, že v rámci formulace potřeby ji musí patřičně odůvodnit. Nepostačí, že organizace chce něco nakoupit, ale musí zpravidla formulovat také dostatečně určité důvod proč. Pakliže půjde například o stavbu obchvatu obce, bude předcházet studie porovnávající současný a budoucí stav spolu s náklady a přínosy.

Na základě výsledků této fáze je předkládána zpráva příslušnému orgánu organizace, který rozhodne o dalším postupu. Buďto nebude v předmětné věci dále činěno nic, nebo je proces postoupen do další fáze.

2.3.5 Definování předmětu plnění

Pakliže je záměr uspokojení potřeby schválen, dochází k přesnému definování předmětu, který pocíťovanou potřebu uspokojí. Jde o definování statků či služby, kterou organizace zamýšlí nakoupit. Může jít jak o hmotné statky, tak služby anebo kombinaci obojího.

V rámci této fáze nákupu – můžeme říci přípravné fáze – subjekt veřejné správy definuje vlastnosti požadovaného statku či služby, jejíž spotřebou dojde k uspokojení identifikované potřeby. Dochází k formulaci požadavků, které má zamýšlený předmět nákupu splňovat, a to co do kvantity i kvality. Průběh fáze je typickým zejména tím, že ke stanovení vlastností je příslušný zejména odpovědný pracovník (či skupina) za danou oblast. Připomínkování jinými osobami v této fázi v úvahu typicky nepřichází. Často jsou jako podklad pro formulaci zpracovávány odborné posudky a studie.

Úspěšným zakončením této fáze je formulace předmětu plnění, který je objektem nákupního procesu.

2.3.6 Stanovení podmínek výběrového řízení

Ve většině případů povinnou fází nákupního procesu ve veřejné správě je výběrové řízení – obecně řečeno veřejná zakázka. Aby subjekt dostal uložené povinnosti výkonu svých úkolů hospodárně, účelně a efektivně, je nutné, aby byl realizován proces, v němž je osloveno více potenciálních dodavatelů daného statku či služby a vybrán ten, který dokáže danou potřebu uspokojit nejhospodárněji, nejefektivněji a nejúčelněji.

Pakliže má být oslovováno více dodavatelů, je potřeba stanovit objektivní, nediskriminační, transparentní a rovné podmínky pro realizaci soutěže. Vychází se zejména z předmětu nákupu, který pomáhá organizacím identifikovat zásadní požadavky na nakupovaný produkt či službu. Zadávací podmínky jsou souborem informací a pravidel, podle nichž bude probíhat soutěž o provedení daného nákupu od konkrétního dodavatele.

Podmínky výběrového řízení jsou zpravidla v organizacích veřejné správy sestavovány příslušným odborem pro danou oblast nákup, a to za realizace tzv. připomínkového řízení, ve kterém jsou podmínky předány dalším osobám či skupinám k připomínkování. S připomínkami se tzv. zadavatelský útvar musí vypořádat a závěrem této fáze jsou konečné zadávací podmínky. Ty jsou zpravidla oficiálně schvalovány orgánem organizace, který má rozhodovací pravomoc a tím dochází k formulaci konečného znění podmínek výběrového řízení.

2.3.7 Výběrové řízení

Stěžejní fází nákupního procesu ve veřejné správě je zákonem upravené zadávací řízení. Toto řízení se řídí mimo obecných právních předpisů zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Výběrové řízení můžeme nazvat řízením zadávacím nebo také veřejnou zakázkou. Veřejná zakázka je realizována za použití zadávacích podmínek, které jsou výstupem předchozího kroku nákupního procesu.

Obecnými principy nákupu jsou principy hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, a pro výběrové řízení platí taktéž. Avšak pro veřejnou zakázku legislativa identifikuje navíc zásady zákazu diskriminace, transparentnosti a rovného zacházení. K nim blíže v následující kapitole této práce.

Úvodním krokem výběrového řízení je jeho zahájení. To je možné zpravidla dvěma způsoby, a to přímým oslovením několika potenciálních dodavatelů nebo uveřejněním informace v centrálním evidenčním systému a zpřístupnění tak informace širokému okruhu dodavatelů. Využívá se rovněž způsob kombinovaný z dvou uvedených způsobů.

Následuje vyzvedávání zadávacích podmínek dodavateli. Ti podmínky zhodnotí a rozhodnou se, zdali nabídku na veřejnou zakázku podají či nikoliv. Ve stanoveném termínu jsou podávány nabídky dodavatelů, přičemž tato lhůta je stanovena při zahájení zadávacího řízení.

Po podání nabídek a uplynutí lhůty pro jejich podávání zasedá u organizace komise, která je zpravidla tvořena zástupci nakupující organizace, případně dalšími odborníky. Komise nabídky otevírá, kontroluje schopnost dodavatelů zakázku plnit (tzv. kvalifikace dodavatelů), obsahovou správnost nabídek a u těch dodavatelů, kteří jsou schopni zakázku plnit a jejichž nabídka je zpracována v pořádku provede hodnocení dle způsobu uvedeného v zadávacích podmínkách. Nejčastějším kritériem hodnocení je nejnižší nabídková cena, avšak lze hodnotit podle celého spektra kritérií, přičemž zákon tyto přímo neupravuje, ale klade požadavek, aby vždy vyjadřovaly vztah užitné hodnoty a ceny.¹³

O všech úkonech komise je vedena písemná evidence, která slouží jako podklad pro další fáze nákupního procesu organizace veřejné správy.

2.3.8 Přidělení zakázky dle výsledku výběrového řízení a uzavření smlouvy

Z výběrového řízení je orgánu s rozhodovací pravomocí předložen výsledek hodnocení nabídek, z něhož je zřejmé, která nabídka byla komisí doporučena jako nejvhodnější.

V této fázi orgán organizace rozhoduje, zda bude s daným dodavatelem smlouva na plnění daného nákupu uzavřena či nikoliv. Volba je pouze na něm. Zpravidla dá na doporučení komise výběrového řízení a dodavatel, který vzešel ze zadávacího řízení jako nejvhodnější, je rozhodovacím orgánem schválen závazným aktem a na základě něj je s ním uzavřena věcně příslušným pracovníkem či skupinou smlouva na plnění, jež bylo předmětem výběrového řízení, resp. objektem celého nákupního procesu.

2.3.9 Plnění smlouvy

Pakliže je dodavatel organizací vybrán, je vyzván k uzavření smlouvy a samotnému plnění předmětu nákupu. Plnění je realizováno dle uzavřené smlouvy, která byla součástí zadávacích podmínek schválených v přípravné fázi nákupního procesu.

¹³ Viz ust. § 78 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Realizace dodávky statků či služeb je dozorováno zejména věcně příslušnou osobou či skupinou v rámci organizace veřejné správy. Zpravidla dochází k platbám za nákup dle skutečnosti, jaké množství je organizaci dodavatelem dodáno. Nedomáhá se tak k platbám předem.

2.3.10 Ukončení procesu nákupu

Závěrečná fáze nákupního procesu je dosažena faktickým splnění předmětu nákupu a uspokojení identifikované potřeby. Statky či služby jsou tedy spotřebovány a tím by mělo dojít k uspokojení formulované potřeby. Tato fáze samozřejmě zahrnuje i následné vyhodnocení celé nákupní akce. K tomu může dojít vlastními pracovníky nákupní organizace, nebo také dodavatelem či úplně externím hodnotitelem.

3 Charakteristika prostředí veřejných zakázek

3.1 Okruh zadávání zakázek

Oblastí, jež realizuje nákup prostřednictvím veřejného zadávání, je ročně alokováno zhruba 14,5 % hrubého domácího produktu (dále i „HDP“), což odpovídá cca 544 mld. Kč¹⁴ (data za rok 2011). Zákonné regulaci vynakládání finančních prostředků podléhají ty, které jsou označeny jako veřejné. Jinak řečeno, pocházejí z veřejných rozpočtů. Může jít mimo jiné o státní rozpočet, ale i rozpočet Evropské unie (dále i „EU“). V těchto případech půjde o rozpočet České republiky (dále i „ČR“), státních organizací i obcí a měst. U Evropské unie půjde pro Českou republiku o prostředky alokované na základě několika nařízení¹⁵ orgánů EU, a to konkrétně ze strukturálních fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond) a Fondu soudržnosti.¹⁶

Zákonná úprava definuje veřejnou zakázku jako zakázku realizovanou **na základě smlouvy** mezi minimálně dvěma subjekty (zadavatel – dodavatel), jejímž předmětem je **úplatné** poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací.¹⁷ Osobní působnost úpravy dopadá na tzv. veřejné, dotované a sektorové zadavatele.

Veřejným zadavatelem je Česká republika, státní příspěvkové organizace, územní samosprávné celky nebo jejich příspěvkové organizace a jiná právnická osoba, jestliže byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a je financována převážně státem nebo veřejným zadavatelem.

Dotovaným zadavatelem je subjekt, který zadává zakázku hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů. Pro účely zákonné úpravy se veřejnými rozumí dotace poskytnuté ze státního rozpočtu, z rozpočtů obcí a krajů, státních fondů, nebo regionální rady regionu soudržnosti, prostředky nebo granty přidělené podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje nebo granty Evropské unie a dotace, příspěvky a podpory

¹⁴ PAVEL, Jan. *Veřejné zakázky a novela ZVZ* [online]. [cit. 2012-03-29]. Praha : APUEN, 2012. s. 3. Dostupné na: <http://www.apuen.cz/uploads/Senat/1_j_pavel_verejne_zakazky_a_zvz.pdf>.

¹⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

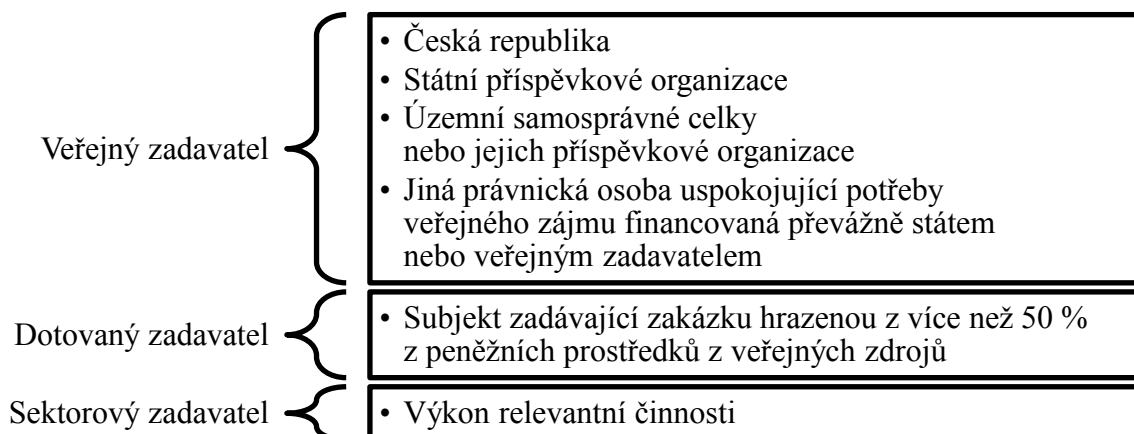
¹⁶ *FONDY EVROPSKÉ UNIE: 26,7 miliard € pro Českou republiku* [online]. [cit. 2012-02-12]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci, 2011. Dostupné na: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.

¹⁷ Viz ust. § 7 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

poskytnuté z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu s výjimkou peněžních fondů spravovaných podnikatelskými subjekty se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí.¹⁸

Sektorovým zadavatelem je subjekt vykonávající některou z tzv. relevantních činností, jimiž jsou aktivity zejména v sektorové ekonomice, jako plynárenství, teplárenství, elektroenergetika apod.

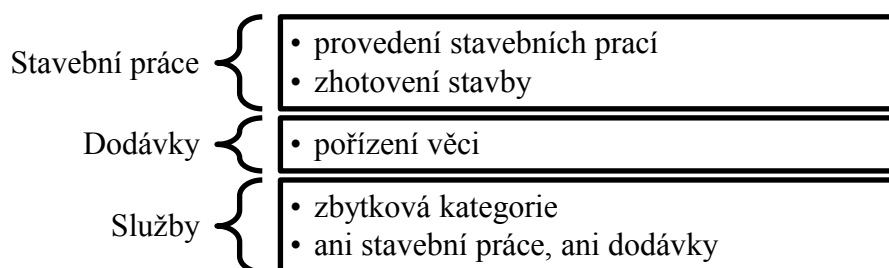
Obrázek 3-1: Zadavatelé veřejných zakázek

Pramen: Zpracováno autorem.

Co do předmětu se oblast úpravy vztahuje na veškeré nákupy, tedy jak stavební práce, dodávky tak služby. Definovat stavební práce složité není, a s rozlišením dodávek a služeb se zákonodárce vypořádal tak, že vymezil dodávky jako pořízení věci a služby jako nákupy, jež nejsou stavebními pracemi ani dodávkami.¹⁹

Obrázek 3-2: Členění veřejných zakázek podle předmětu

Pramen: Zpracováno autorem

Nejkontroverznější působností zákonné úpravy je finanční limitace. Jedná se totiž o to, že do určitého finančního limitu nákupy zákonné úpravě nepodléhají, do určité podléhají jen

¹⁸ Viz ust. § 2 odst. 3 a § 17 písm. g) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

¹⁹ Viz ust. § 8 až 10 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

zjednodušenému procesnímu postupu podle zákona a nad tento limit nejprísnejší a zejména časově nejnáročnější úpravě.

Zakázky, které vůbec nespádají pod úpravu zákona o veřejných zakázkách, se nazývají zakázky malého rozsahu, a od 1. dubna 2012 jsou to zakázky, jejichž hodnota v případě zakázek na stavební práce nedosáhne 3 000 000,- Kč bez daně z přidané hodnoty (dále i „DPH“) a v případě služeb a dodávek 1 000 000,- Kč bez DPH. Na tyto zakázky zákonná úprava nedoléhá a jsou regulovány podle obecných zásad zákazu diskriminace, rovného zacházení a transparentnosti.

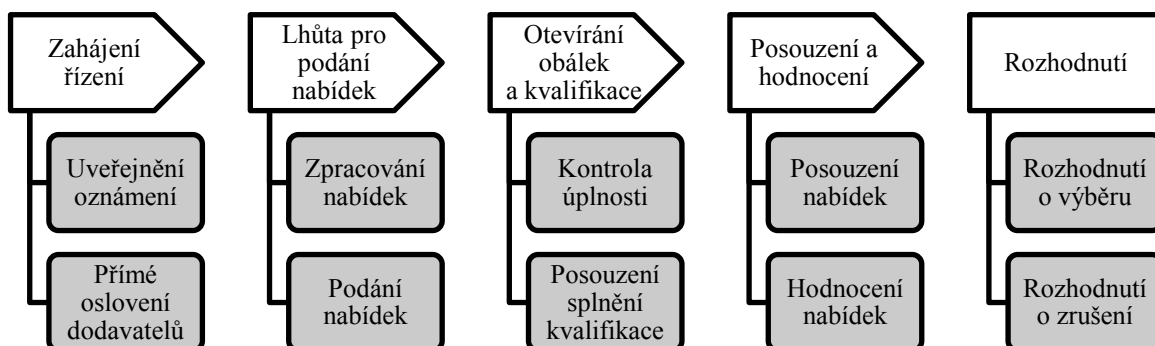
Zjednodušeným postupem zadání zakázek je zadávání tzv. podlimitních zakázek. Jde zejména o délku lhůt a některé dílčí zjednodušení. Jinak jde o prakticky totožný postup jako u zakázek plně regulovaných zákonnou úpravou. Co do limitu hodnota těchto zakázek přesahuje limit zakázek malého rozsahu a nedosahuje limitu stanoveného Evropskou unií.

Nadlimitní veřejné zakázky jsou takové, které dosahují limitu stanoveného Evropskou unií (po přepočtu na české koruny) a jsou plně regulovány českou legislativou. Specifikem jsou dlouhé lhůty a především uveřejnění informací i na evropské úrovni a otevření tak zakázky co nejširšímu okruhu možných dodavatelů.

3.2 Procesní úprava postupu

Základním právním předpisem upravujícím postup při zadávání veřejných zakázek je **zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách** (dále i „zákon“), který je v platnosti od 1. července 2006, byl za dobu své existence více než desetkrát novelizován, přičemž jedna z nejzásadnějších novel je účinná od 1. dubna 2012. Dále uvedené skutečnosti reflektují znění předmětného zákona ve znění této novely.

Obrázek 3-3: Průběh zadávacího řízení

Pramen: Zpracováno autorem.

Zákonná úprava samotného zadávacího řízení je postavena na základním procesním postupu. Na počátku zadavatel stanovuje předpokládanou hodnotu veřejné zakázky, která určuje, zdali jde o zakázku malého rozsahu, zakázku podlimitní nebo nadlimitní. Zakázky malého rozsahu pod působnost zákona o veřejných zakázkách nespádají, a tak od nich budeme v této práci dále odhlížet. V případě podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek zadavatel postupuje následovně tak, že se připravenými zadávacími podmínkami zahájí zadávací řízení. Zahájení se děje dvěma způsoby, a to **uveřejněním oznámení v Informačním systému veřejných zakázek**, který je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Zde je informace o zahájení k dispozici neomezenému okruhu potenciálních dodavatelů. Druhým způsobem je **přímé oslovení několika vybraných dodavatelů**, o nichž se zadavatel domnívá, že jsou danou zakázku schopni plnit.

Od okamžiku zahájení začíná běžet tzv. **lhůta pro podání nabídek**, v níž dodavatelé žádají o bližší informace o zakázce, absolvují prohlídku místa plnění, formulují případné dotazy na zadávací podmínky a konečně podávají své nabídky. Koncem lhůty je nejzazší okamžik podání nabídky. Po tomto již nelze podanou nabídku dodavatele přijmout.

Na ukončení lhůty pro podání nabídek navazuje tzv. **otevírání obálek a posuzování kvalifikace** dodavatelů. Zadavatel v rámci zadávacích podmínek formuloval jak požadavky na obsah nabídky, tak předpoklady, které by měl každý hodnotitelný dodavatel splňovat (tzv. kvalifikační předpoklady). V rámci otevírání obálek zadavatel kontroluje jazyk zpracování nabídky a příslušný podpis návrhu smlouvy na plnění veřejné zakázky. Následuje posuzování kvalifikace, v jejímž rámci se kontrolují doklady jako kupř. výpis z obchodního rejstříku, výpis ze živnostenského rejstříku apod.

Nabídky, které jsou zpracovány v požadovaném jazyku a jejichž smlouva je řádně podepsána, jsou označeny za úplné. Nabídky dodavatelů, kteří splnili kvalifikační předpoklady, jsou označeny za vyhovující. V opačném případě je daná nabídka vyřazena z dalšího postupu a dodavatel je vyloučen ze zadávacího řízení.

Dalším krokem je **posouzení a hodnocení nabídek**, které vyhověly předchozím dvěma kontrolám – jsou úplné a dodavatelé prokázali kvalifikaci. V rámci této fáze je nabídka podrobně analyzována, a to ve vztahu jednak k požadavkům zadavatele na plnění veřejné zakázky, jednak ve vztahu k platným právním předpisům. Nabídky, které jsou bezvadné, postupují do poslední fáze procesu zadání veřejné zakázky, a to hodnocení nabídek.

Hodnocení nabídek probíhá dle stanovených kritérií zadavatelem v zadávacích podmínkách, přičemž zákon umožňuje dva typy hodnocení, a to podle nejnížší nabídkové ceny nebo podle tzv. ekonomické výhodnosti nabídky. Ta se skládá z více hodnotících kritérií, přičemž je zde prostor pro stanovení zadavatelem. Jediným omezením je, že takto stanovená hodnotící kritéria vždy musí vyjadřovat vztah užitné hodnoty a ceny.

Příslušné údaje z nabídek tedy vstupují do procesu hodnocení a jeho vyvrcholením je stanovení pořadí, které určuje **nejvhodnější nabídku** podanou do veřejné zakázky. Následuje **rozhodnutí zadavatele o nejvhodnější nabídce**, oznámení pořadí všem dodavatelům, kteří nabídky do soutěže podali a uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky.

3.3 Elektronická aukce a její užití v zadávacích řízeních

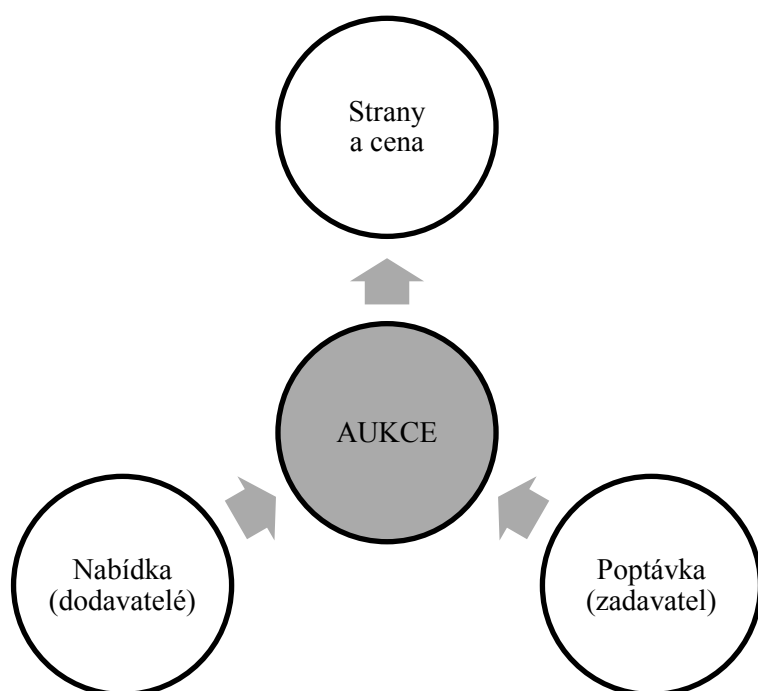
3.3.1 Elektronická aukce

Pojem aukce má svůj původ v latinském slově *augere*, čili zvyšovat, případně *auctus*, což lze vyložit jako zvyšující (příp. stoupající).²⁰ Přesná definice aukce (ať už zákonná nebo jiná) není obecně formulována, a tak lze hledět na aukci např. jako na formu obchodování, kde dochází ke středu nabídky a poptávky a výsledkem je vytvořená cena, přičemž tímto mechanismem jsou rovněž stanoveny strany určitého obchodu.²¹

²⁰ KRISHNA, Vijay. *Auction theory*. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier Academic Press, 2010. 323 s. ISBN 9780123745071. s. 2.

²¹ BUREŠ, Jiří. *Dražba a aukce na Internetu* [online]. [cit. 2012-02-18]. Praha : Česká asociace dražebníků. Dostupné na: <<http://www.drazebnici.cz/cad-scripts/cadweb.exe/include?file=clanek80.inc>>.

Obrázek 3-4: Obecné vymezení aukce

Pramen: Zpracováno autorem.

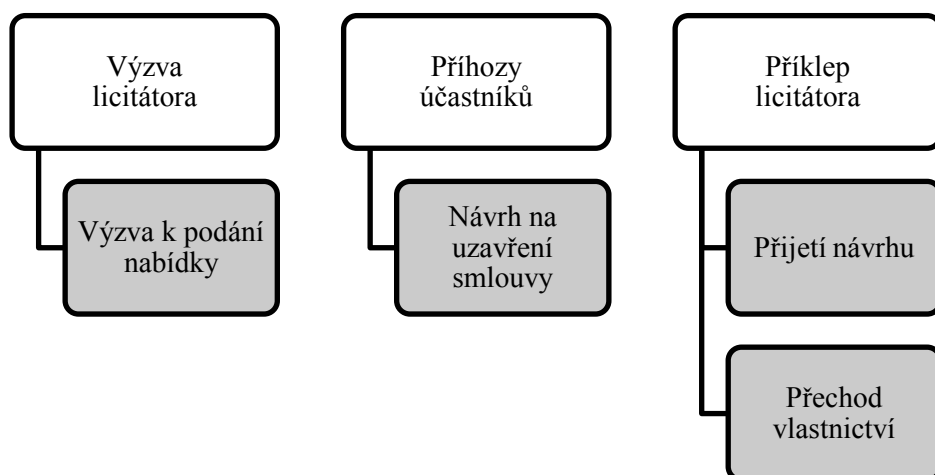
Při **rozlišení aukce a dražeb** lze vycházet ze dvou faktů, a to z toho, že při aukci není nutná fyzická přítomnost účastníků a z rozdílného způsobu změny vlastnictví. K přítomnosti lze uvést, že u aukce je možné využít i komunikačních prostředků na dálku, jako je např. telefon nebo internet. Při rozdílnosti změny vlastnictví se vychází z faktu, že dražba má zákonnou úpravu, která váže přechod práva (tj. typicky vlastnictví) na vydražitele příklepem, tedy právní skutečnost odlišnou od procesu uzavírání smlouvy dohodou stran.²² U aukce je teorie v ohledu předmětného přechodu rozporuplná. Profesor Eliáš s doktorem Havlem²³ mají za to, že výzva licitátora k podání nabídek je výzvou k nabídkám a návrhy na uzavření smlouvy tak činí přímo dražitelé svými příhozy. Přijetím návrhu je příklep licitátora, čímž se daný dražitel stává vlastníkem dražené věci. Jiného názoru je Nejvyšší soud České republiky,²⁴ který za nabídku na uzavření smlouvy považuje výzvu licitátora k podání a přijetím nabídky je samotný příhoz dražitele, přičemž toto je co do své účinnosti podmíněno tím, že v příslušné době není učiněna další nabídka. Příklep je pak bez právního účinku a hledí se na něj jen jako na potvrzení, že smlouva byla uzavřena.

²² *Tamtéž.*

²³ BEJČEK, Josef; ELIÁŠ, Karel; RABAN, Přemysl. *Kurs obchodního práva : obchodní závazky*. 4. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 535 s. ISBN 9788071797814. s. 62.

²⁴ *Tamtéž*, s. 63.

Obrázek 3-5: Přechod vlastnictví dle prof. Eliáše a doktora Havla

Pramen: BEJČEK, Josef; ELIÁŠ, Karel; RABAN, Přemysl. Kurs obchodního práva : obchodní závazky. 4. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 535 s. ISBN 9788071797814. s. 62. Zpracováno autorem.

Jedním z aspektů, který je pro aukce typický, je, že dochází k určité soutěži mezi nabídkami, díky čemuž se vytváří reálná hodnota předmětu aukce (statku či služby), přičemž tato hodnota odpovídá době i situaci a aktuální poptávce.²⁵

Dalším může být také faktické **projev vlivů** jako například časová tíseň, množství zájemců, vypjatá atmosféra, aktuální nejvyšší nabídka, které působí na účastníka v průběhu licitace aj. Právě tyto vlivy se neobjevují u tradičního způsobu obchodování, kde se nabízí možnost klidného vyjednávání obchodních podmínek (včetně ceny) mezi prodávajícím a kupujícím.²⁶

Aukce můžeme charakterizovat podle počtu účastníků, kdy identifikujeme:²⁷

- a) **poptávkovou aukci**, která se vyznačuje podáváním nabídek na zakoupení určitého předmětu (statku či služby),
- b) **nabídkovou aukci**, při které prodávající nabízejí zboží, které poptávající kupuje, a
- c) **dvojitou aukci**, která je kombinací obou předchozích.

Aukce se dále mohou lišit i procedurou přihazování (resp. nabízení nebo poptávání):²⁸

- a) v **otevřené aukci** mohou účastníci opakovaně dávat nabídky a zároveň znají všechny předešlé nabídky, a

²⁵ SEDLÁKOVÁ, Tamara. *Aukce uměleckých předmětů*. Diplomová práce. Brno : Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2010. 90 s. s. 10.

²⁶ *Tamtéž*, s. 11.

²⁷ *Dražba* [online]. [cit. 2012-02-17]. San Francisco : Wikimedia Foundation, 2012. Dostupné na: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Dražba&oldid=7774527>>.

²⁸ *Tamtéž*.

- b) v **uzavřené aukci** kupující a/nebo prodávající předkládají zapečetěné (uzavřené) nabídky a neznají nabídky předešlé.

Aukce lze třídit podle několika kritérií. Jedním z nich je typ aukce, přičemž v tomto ohledu rozlišujeme:

1. **aukce primární**, mezi něž řadíme:

- a. *anglickou aukci*, při které účastníci dávají nabídky jeden proti druhému, přičemž každá další je vyšší než ta předchozí (jde o aukci otevřenou),²⁹
- b. *holandskou aukci*, při které je licitátorem cena snižována až do okamžiku, kdy se některý z účastníků nerozhodne uzavřít smlouvu (jde o aukci otevřenou),³⁰
- c. *obálková metoda* (též first-price) je aukcí uzavřenou, ve které vyhrává nejvyšší nabídka,³¹ nebo
- d. *aukce s druhou nejvyšší nabídkou* je aukcí rovněž uzavřenou, ve které vyhraje účastník s nejvyšší nabídkou, ale zaplatí druhou nejvyšší cenu,³² a

2. **aukce sekundární**, mezi něž řadíme kupř.:

- a. *all-pay aukce*, kdy všichni účastníci aukce musí zaplatit své nabídky (příhozy) nehlédě na vítěze,³³ či
- b. *reverzní aukce*, jejíž princip je opačný oproti klasické aukce a zadavatel tak předmět aukce neprodává ale naopak má zájem jej získat, účastníci aukce snižováním ceny předmětu soutěží o vítězství.³⁴

Pakliže bychom výše uvedené poznatky převedli do reality veřejných zakázek a užití elektronické aukce v této oblasti, můžeme elektronickou aukci specifikovat jako **nabídkovou, reverzní a otevřenou či uzavřenou**. Dochází k nabízení zboží, které zadavatel kupuje (tj. nabídková, reverzní), a účastníci ostatní nabídky znají či neznají. Podrobněji níže.

3.3.2 Institut elektronické aukce ve veřejných zakázkách obecně

Institut elektronické aukce je zaveden přímo v zákonné úpravě veřejných zakázek s tím, že je zařazen do průběhu zadávacího řízení jako následný interakční **krok hodnocení podaných nabídek**. Celý proces probíhá standardně až do okamžiku hodnocení nabídek. Řízení je

²⁹ KRISHNA, Vijay. *Auction theory*. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier Academic Press, 2010. 323 s. ISBN 9780123745071. s. 2.

³⁰ *Tamtéž*, s. 2.

³¹ *Tamtéž*, s. 2.

³² *Tamtéž*, s. 3.

³³ NOVÁK, Marek. *Internetové aukce*. Brno : Fakulta informatiky Masarykovy univerzity, 2009. 35 s. s. 8.

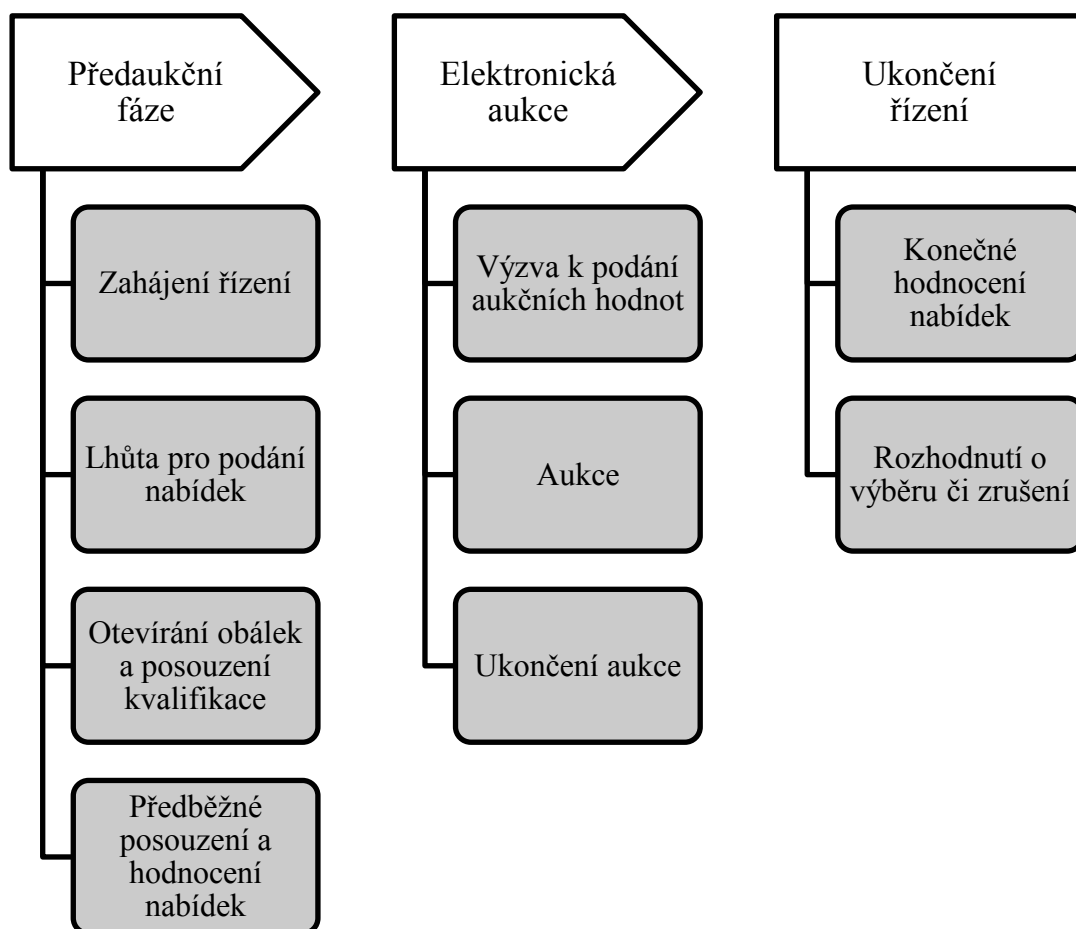
³⁴ *Tamtéž*, s. 9 - 10.

zahájeno, běží lhůta pro podání nabídek, ty jsou dodavateli podány a zadavatel (resp. komise) provede kontrolu nabídek vč. posouzení, zda nabídky odpovídají požadovaným parametrům. Nabídky, které jsou úplné a jejichž dodavatelé splňují kvalifikační předpoklady, jsou předmětem tzv. **předběžného hodnocení nabídek**.

V této fázi komise provede vyhodnocení nabídek podle kritérií uvedených v zadávacích podmínkách a stanoví předběžné pořadí uchazečů. Ve standardním řízení bez použití elektronické aukce by byl tento výsledek pro zadavatele konečným a následně by zpravidla zadal zakázku takto uchazeči s nejvýhodnější nabídkou. Využitím institutu aukce však dodavatelé získávají možnost přizpůsobit hodnocené parametry ostatním podaným nabídkám a provést tak korekci úrovně nabídnutých hodnot.

Elektronická aukce je v zákoně o veřejných zakázkách upravena v části třetí (Zvláštní postupy v zadávacím řízení), hlavě čtvrté s názvem Elektronická aukce. Tato hlava zahrnuje ust. § 96 (Podmínky a rozsah použití elektronické aukce) a § 97 (Průběh elektronické aukce).

Obrázek 3-6: Elektronická aukce v zadávacím řízení

Pramen: Zpracováno autorem.

3.3.3 Podmínky a rozsah použití elektronické aukce v zadávacím řízení

Jak již bylo uvedeno výše, elektronická aukce je v rámci zadávacího řízení užitá jako prostředek pro hodnocení nabídek. Zákon stanovuje pouze jedno omezení použití aukce, a to negativním způsobem, kdy **elektronickou akci nelze využít v případě veřejné zakázky na stavební práce nebo služby, jejímž předmětem je plnění týkající se práv duševního vlastnictví.**³⁵ Tato výjimka obvykle představuje interpretační problém. Vystává totiž otázka, zdali nelze aukci užít v případě všech veřejných zakázek na stavební práce nebo pouze na takové, jejichž předmět plnění se týká práv duševního vlastnictví. Obecně jsou zakázky za využití elektronické aukce využívány i u řízení na stavební práce, a tak se lze spíše přiklonit k druhé interpretaci.

Podmínkou pro to, aby zadavatel mohl užít institutu elektronické aukce jako prostředku hodnocení, je uvedení této skutečnosti při zahájení zadávacího řízení. V tomto ohledu postačí oznámení, že prostředkem hodnocení nabídek bude elektronická aukce.

Zákon o veřejných zakázkách zadavateli v případě využití aukce jako prostředku hodnocení nabídek ukládá **do zadávacích podmínek uvést** alespoň následující:³⁶

- a) *číselně vyjádřitelná kritéria hodnocení*, jež budou předmětem aukce,
- b) *omezení nových hodnot nabídek*, pakliže zadavatel nové hodnoty kritérií podaných dodavateli nějak omezuje,
- c) *informace, které budou poskytnuty v průběhu aukce*, případně informaci o tom, kdy budou takové informace poskytnuty,
- d) *informace týkající se postupu při elektronické aukci*,
- e) *podmínky, za kterých budou uchazeči oprávněni podávat nové hodnoty*, zejména stanovení minimálních rozdílů pro jednotlivá podání aukčních hodnot, je-li to vzhledem k jejich povaze vhodné, a
- f) *informace týkající se použitých elektronických prostředků a další technické informace nezbytné pro elektronickou komunikaci.*

K uvedení číselně vyjádřitelných kritérií hodnocení, jež budou předmětem elektronické aukce lze uvést, že zadavatel může hodnotit nabídky nejen podle ceny, ale může stanovit různá hodnotící kritéria, přičemž některá nemusejí být vyjádřitelná číselně a závisejí např. na posouzení daného výstupu ve srovnání s jinými nabídkami apod. V tomto případě nelze

³⁵ Viz ust. § 96 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

³⁶ Viz ust. § 96 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

takovéto kritérium podrobit aukci. V praxi může tedy dojít k tomu, že zadavatel zvolí kombinaci kritérií v takové variantě, že část hodnotících kritérií aukci nepodléhá a část ano. Jak již z výše uvedeného vyplývá, aukce se koná až za vykonání předběžného hodnocení, a tak hodnoty kritérií nepodléhajících aukci do aukce vstupují jako statické proměnné, dále je nelze ovlivnit a zasahují do celkového hodnocení tak, jak byly stanoveny v předmětném předběžném hodnocení. Stejně tak lze konstatovat, že zadavatel nemusí všechna číselně vyjádřitelná hodnotící kritéria podrobovat elektronické aukci – v tomto případě vstupují do aukce opět jako statické hodnoty, které nelze dále měnit.

Zadavatel si může v zadávacích podmínkách v souvislosti s elektronickou aukcí vyhradit **omezení, jakých mohou nové hodnoty kritérií dosáhnout**. V praxi půjde o stanovení limitů, krajních hodnot, které nelze při podávání nových hodnot překročit. Může jít např. o stanovení nejnižší možné nabídkové ceny, a to v případě, že si zadavatel nepřeje, aby snižování ceny bylo na úkor kvality plnění zakázky apod. Zadavatel této možnosti využít nemusí.

Další povinnou složkou informace pro dodavatele o procesu hodnocení jejich nabídek prostřednictvím elektronické aukce je **specifikace údajů, které budou v průběhu aukce dodavatelům poskytnuty**. Může jít např. o jejich aktuální umístění, celé pořadí (samozřejmě za anonymitu ostatních dodavatelů), apod. Zpravidla by měla být obsažena i informace o tom, kdy budou dodavatelům předmětné informace poskytovány, a to zdali po celou dobu aukce nebo pouze její část či podobně.

Zadavatel by měl dodavatele v rámci zadávacích podmínek rovněž **informovat o samotném postupu při elektronické aukci**. Půjde o to stanovit, jak bude aukce probíhat a co z jednotlivých úkonů pro dodavatele vyplývá nebo také to, jak bude před i po aukci zadavatelem dále postupováno.

Informace zadavatele pro dodavatele o užití elektronické aukce jako prostředku hodnocení v rámci předmětné zakázky by měla rovněž obsahovat **podmínky, za kterých budou dodavatelé v rámci aukce moci podávat nové aukční hodnoty**. Půjde zejména o stanovení minimálních rozdílů pro jednotlivá podání. V této souvislosti se rozdíl stanovuje od poslední nejlepší hodnoty, která byla v rámci aukce stanovena. Předmětný rozdíl zadavatel povinen stanovovat není, pakliže to není vzhledem k povaze aukční hodnoty vhodné.

Neopomenutelnou informací, kterou zadavatel musí v rámci zadávacích podmínek k aukci poskytovat, jsou **údaje o použitých elektronických prostředcích a další údaje technické**

povahy nezbytné pro elektronickou komunikaci. V tomto ohledu půjde o specifikaci nástroje, jenž zadavatel pro aukci použije, přístup k němu, způsob zabezpečení či požadavky na vybavení dodavatele, které by měl pro bezproblémový průběh aukce na své straně zajistit. Věcně se jedná o specifikaci minimální verze internetového prohlížeče, vlastnost internetového připojení, poskytnutí přihlašovacích údajů (i když toto lze zařadit pod ad c) a ad d)) atd.

3.3.4 Průběh elektronické aukce

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, elektronické aukci předchází posouzení a vyhodnocení nabídek hodnotící komisí. Tento úkon je zákonem označen v případě využití elektronické aukce jako prostředku hodnocení nabídek jako předběžné hodnocení. Zadavatel po jeho provedení vyzve dodavatele, jejichž nabídky nebyly v rámci předchozího řízení či tohoto posuzování vyloučeny, k podání nových aukčních hodnot do elektronické aukce.

Toto bude realizováno úkonem označeným jako **výzva k podání nových aukčních hodnot**. Zákon stanovuje její minimální obsahové náležitosti,³⁷ jimiž jsou:

- a) *veškeré informace nezbytné pro individuální připojení k elektronické aukci*, a
- b) *datum a čas zahájení elektronické aukce*.

Pokud byly tyto informace uvedeny již v zadávacích podmínkách, postačí ve výzvě odkázat na tato ustanovení. Dále musí výzva v případě **hodnocení pomocí ekonomické výhodnosti nabídky** obsahovat také:³⁸

- a) *výsledek předběžného hodnocení* nabídky konkrétního uchazeče, jemuž je výzva adresována, a
- b) *matematický vzorec*, který se při aukci použije pro určení automatických změn pořadí na základě podaných nových aukčních hodnot a který musí zahrnovat všechna dílčí hodnotící kritéria, jež vstupují do hodnocení nabídek.

Elektronická aukce nemůže být provedena dříve, než **2 pracovní dny po odeslání výzvy k podání nové aukční hodnoty** do elektronické aukce. Tyto dva dny musejí uplynout celé (přičemž lhůta se počítá až ode dne následujícího, minimálně 2 celé pracovní dny). S ohledem zejména na tuto lhůtu zadavatel stanovuje termín zahájení elektronické aukce, o němž informuje vyzývané dodavatele (viz výše).

³⁷ Viz ust. § 97 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

³⁸ Viz ust. § 97 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Samotný průběh elektronické aukce může zadavatel rozdělit na tzv. **aukční kola**, což jsou časová období konání aukce, která na sebe chronologicky a věcně navazují. Informace o aukčních kolech, pakliže je zadavatel stanovuje, jsou rovněž součástí výzvy k podání nových aukčních hodnot.

Zákon v ohledu poskytování informací dodavatelům (jako účastníkům elektronické aukce) povinnost uvést v průběhu aukce dodavatelovo **momentální pořadí či momentálně nejlepší aukční hodnotě**. V tomto případě jde o zadavatelovu povinnost, přičemž je na něj, jakou variantu zvolí, případně může uvádět informaci obojí.

Poskytovat také **další informace o dotčených cenách nebo hodnotách** určitým způsobem zadavatel může, pakliže si to vyhradil v zadávacích podmínkách. Možnost poskytnutí **informace o celkovém počtu účastníků aukce** je zadavateli dána bez takovéto podmínky. V každém případě je však stanoven zákaz uveřejňovat totožnost účastníků elektronické aukce v průběhu kterékoliv její fáze. Toto opatření předchází možnému porušení hospodářské soutěže ve formě koordinace postupů více zadavatelů v rámci zadávacího řízení, resp. elektronické aukce.

Poslední možností, kterou zákon o veřejných zakázkách zmiňuje je, že dodavatel je oprávněn požadovat na zadavateli **informace týkající se aukčních hodnot podaných ostatními uchazeči**, pokud toto právo zadavatel připustil v zadávacích podmínkách nebo ve výzvě k podání nových aukčních hodnot. Jinak řečeno, pokud zadavatel výslovně v těchto dokumentech neuvede, že budou poskytovat informace o aukčních hodnotách ostatních dodavatelů v aukci, neměl by je poskytovat. Výjimku samozřejmě tvoří informace o momentálně nejlepší aukční hodnotě, rozhodne-li se ji zadavatele namísto momentálního pořadí uchazeče poskytovat (resp. spolu s ní).

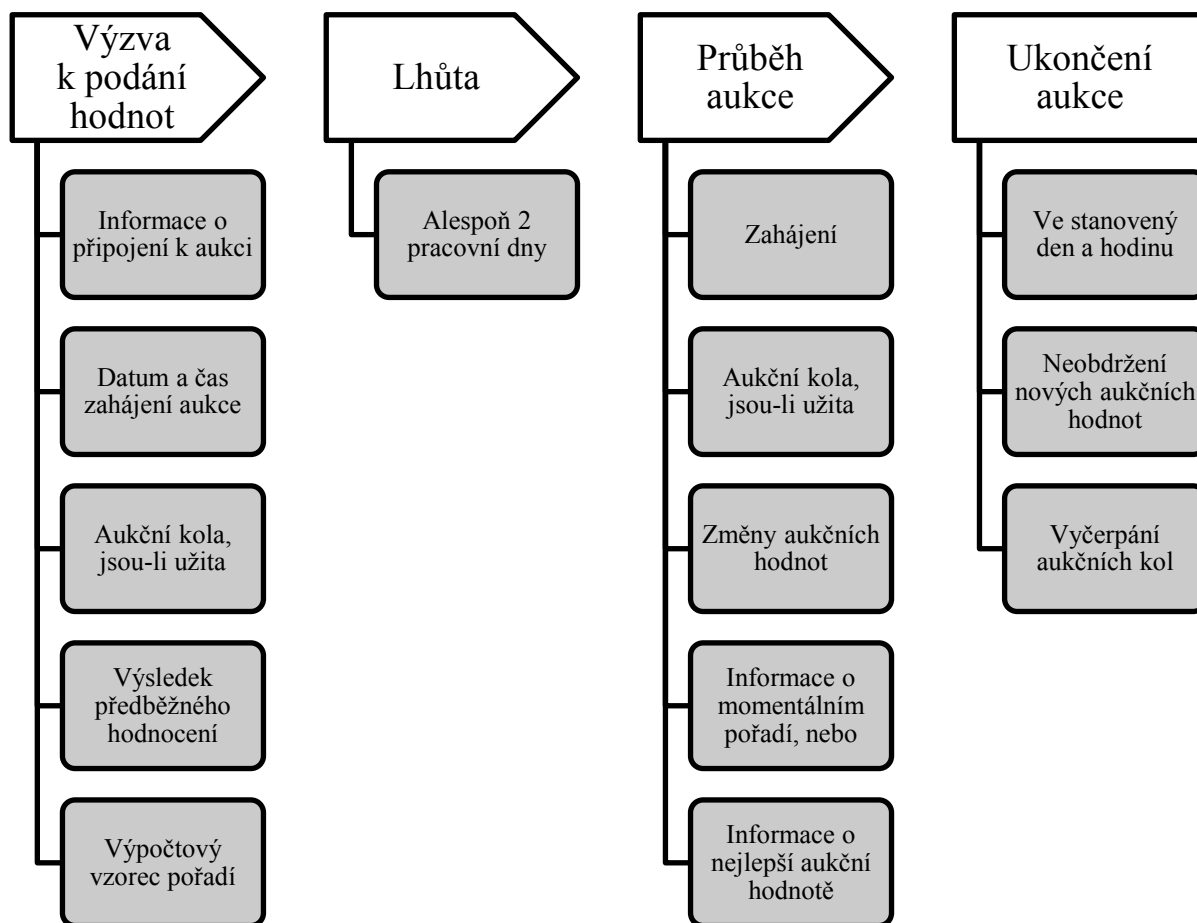
Fázi **ukončení elektronické aukce** identifikuje zákon o veřejných zakázkách trojího druhu, přičemž rozhodnutí o způsobu je na zadavateli. Zvolený způsob zadavatel musí uvést ve výzvě k podání nových aukčních hodnot. Elektronickou aukci je možno ukončit:³⁹

- a) v předem stanový den a hodinu,
- b) jestliže zadavatel neobdrží žádné nové aukční hodnoty, které by splňovaly požadavky na minimální rozdíly pro jednotlivá podání, v tomto případě je však zadavatel povinen ve výzvě k podání nových hodnot uvést dobu, která musí uplynout od přijetí posledního podání před tím, než aukci ukončí, nebo

³⁹ Viz ust. § 97 odst. 9 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,

c) vyčerpáním stanoveného počtu aukčních kol.

Obrázek 3-7: Schéma elektronické aukce podle zákona o veřejných zakázkách

Pramen: Zpracováno autorem.

Výše uvedené případy lze při dodržení dalších podmínek kombinovat. Může tak dojít k ukončení v aukčním kole, které není poslední, ale nová aukční hodnota podána nebyla, nebo uplynutím posledního aukčního kola, přičemž tento okamžik splývá se stanoveným dnem a hodinou ukončení aukce.

4 Metody sběru dat

4.1 Výzkumné otázky

Předkládaná práce by měla **odpovědět na otázky** jaké možnosti využití má elektronická aukce při veřejných výběrových řízeních, jakými způsoby a s jakými parametry lze tento způsob hodnocení nabídek ve veřejné zakázce užít a v jakých případech je vhodnější aukci nepoužít.

Na uvedené výzkumné otázky by měl přinést odpověď samotný výzkum provedený na vybraném vzorku dat, a to za použití níže specifikovaného postupu.

4.2 Výzkumná hypotéza

Jako svodná pracovní **výzkumná hypotéza** předmětného výzkumu byla stanovena následující teze:

- elektronická aukce jako prostředek hodnocení nabídek přináší v každé veřejné zakázce úsporu.

Uvedenou hypotézu má provedený výzkum potvrdit (tj. verifikovat) nebo vyvrátit (falzifikovat).

4.3 Postup výzkumu

Předně je výzkum a postup při zpracování práce založen na rešerši literatury, na niž navazuje komparace výsledků materiálního výzkumu. Sběr dat a jejich analýza je proveden na vybraném vzorku skutečně proběhlých elektronických aukcí. Údaje jsou pořízeny přímou účastí na těchto řízeních (ve formě pozorovatele aukce) a taktéž poskytnutím provozovatelem aukčního systému. Ten i zadavatelé si však přáli zachovat anonymitu, a tak nejsou použity přesná označení, pomocí nichž by bylo možno předmětné akce přímo identifikovat.

Následuje již uvedená komparace teoretických a praktických poznatků s cílem formulovat odpovědi na výše uvedené výzkumné otázky a taktéž s cílem verifikace či falzifikace položené hypotézy.

Podstatou první část provedeného výzkumu je **analýza možností a omezení využití elektronické aukce** ve veřejných zakázkách, přičemž v rámci ní je proveden rozbor vybraných skutečně proběhlých elektronických aukcí, a to včetně zásadních, ale i

marginálních momentů. Část zahrnuje rovněž dílčí shrnutí těchto momentů v předmětných aukcích.

V navazující části práce jsou zpracovány **návrhy a doporučení do zadavatelské praxe**, přičemž lze zde nalézt analýzu silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (dále i „SWOT“), dále pak formulaci možností a omezení elektronické aukce a samotné návrhy a doporučení. U všeho uvedeného se vychází především z literární rešerše (jako teoretického zdroje poznání) a provedené analýzy (jako praktického zdroje poznání).

5 Analýza možností a omezení využití e-aukce

V rámci analýzy možností a omezení využití elektronické aukce jako instrumentu k hodnocení nabídek podaných do veřejných zadávacích řízení je provedena předně **deskripce pěti vybraných skutečně realizovaných elektronických aukcí** v rámci totožného počtu řízení. Jedná se o aukce u řízení, jejichž předmětem bylo

1. pořízení 10 ks osobních automobilů,
2. dodávka elektrické energie a služeb s ní souvisejících,
3. výroba a dodávka plastových průkazů,
4. pojištění majetku města, a
5. nákup 4 ks osobních vozidel.

Následuje taktéž **shrnutí významných momentů** rozebíraných elektronických aukcí a potažmo nastavení podmínek zadavatelů v rámci daných zadávacích řízení.

5.1 Deskripce vybraných elektronických aukcí

5.1.1 Pořízení 10 ks osobních automobilů

Předmětem zakázky bylo dodání 10 ks nových osobních automobilů, přičemž jde o 2 ks vozidel se zážehovým motorem o zdvihovém objemu do 1300 cm³ a minimálním výkonem 60 kW, dále 5 ks vozidel se vznětovým motorem o zdvihovém objemu od 1 800 cm³ do 2 000 cm³ a minimálním výkonu 100 kW, 2 ks vozidel se vznětovým motorem o zdvihovém objemu od 1 500 cm³ do 1 800 cm³ a výkonu minimálně 75 kW a 1 ks vozidla se vznětovým motorem o zdvihovém objemu od 2 000 cm³ do 2 200 cm³ a výkonu min. 125 kW. Jde tedy o **heterogenní předmět plnění**, který se liší jak počtem jednotlivých pořizovaných položek, tak jejich jednotkovou cenou.

Předpokládaná cena za kompletní dodávku byla zadavatelem stanovena na 5,5 mil. Kč vč. DPH a jako **hodnotící kritérium** byla zvolena nejnižší nabídková cena celkem v Kč vč. DPH (dále v tomto pododdílu uvedeny všechny částky včetně DPH).

Pravidla předmětné aukce:

- a) Pro jednotlivá aukční podání stanoven minimální rozdíl pro jednotlivá podání oproti momentálně nejlepší hodnotě, a to 10.000,- Kč.
- b) V průběhu aukce je uchazeči poskytnuta pouze informace o momentální nejlepší aukční hodnotě (nabídkové ceně).

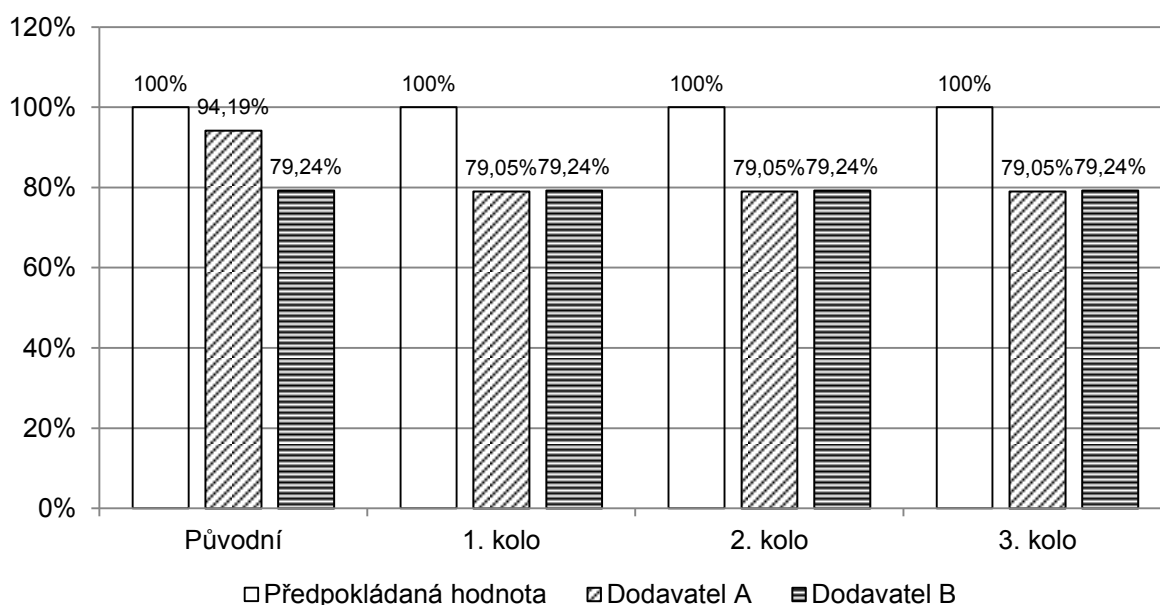
- c) Zadavatel neposkytuje informace o aukčních hodnotách (nabídkových cenách) podaných ostatními uchazeči.
- d) Aukce probíhá ve 3 kolech, přičemž v každém z nich může účastník změnit aukční hodnotu pouze jednou. Nejlepší hodnota je účastníkovi známa v prvním kole z předběžného hodnocení nabídek, ve druhém z prvního kola a ve třetím z druhého.
- e) Jednotlivá aukční kola mají délku 15 minut, přičemž přestávka mezi nimi činí 5 minut.
- f) Aukce končí ve stanovený datum a čas, který se shoduje s okamžikem ukončení třetího kola aukce.

Do zakázky se přihlásili dva dodavatelé, a to A a B. **Původní nabídková cena** dodavatele A činila 5 180 500,- Kč a dodavatele B 4 358 004,- Kč. V prvním případě jde o **rozdíl oproti předpokládané hodnotě** o -5,81 %, ve druhém o -20,76 %.

V prvním kole elektronické aukce dodavatel A změnil aukční hodnotu na 4 348 000,- Kč (tj. relativní změna o -16,07 % oproti jeho původní nabídce), dodavatel B aukční kritérium nezměnil.

Ve druhém i třetím kole již dodavatelé nabídkovou cenu neměnili, a tak činila konečná nabídková cena u dodavatele A 4 348 000,- Kč a u dodavatele B 4 358 004,- Kč. Vítězem se stal dodavatel A, který nabídnul nabídkovou cenu o 20,95 % nižší oproti předpokládané hodnotě zakázky a o 0,23 % nižší oproti původní nejlepší nabídkové ceně (tj. v hodnocení před aukcí).

Graf 5-1: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci

Pramen: Zpracováno autorem.

5.1.2 Dodávka elektrické energie a služeb s ní souvisejících

Předmětem zakázky byla sdružená dodávka elektřiny a služeb s ní souvisejících včetně zajištění přenosu, distribuce a systémových služeb dodávky sjednaného množství elektrické energie dodavatelem pro zadavatele. Předpokládané množství odběru činilo 760 MWh.

Předmět je rovněž heterogenní, a to proto, že se vnitřně členil na vysoký a nízký tarif, jež se lišil objemem i jednotkovou cenou.

Předpokládaná cena za kompletní dodávku byla zadavatelem stanovena na 3,96 mil. Kč vč. DPH a jako **hodnotící kritérium** byla zvolena nejnižší nabídková cena celkem v Kč vč. DPH, a to jako součet vysokého a nízkého tarifu včetně DPH za 1 MWh (dále v tomto pododdílu uvedeny všechny částky včetně DPH). Z tohoto pohledu byla předpokládaná nabídková cena ve vztahu k hodnoticímu kritériu stanovena na 5 210,- Kč vč. DPH za 1 MWh.

Pravidla předmětné aukce:

- Pro jednotlivá aukční podání stanoven minimální rozdíl pro jednotlivá podání oproti momentálně nejlepší hodnotě, a to 150,- Kč.
- V průběhu aukce je uchazeči poskytnuta pouze informace o momentální nejlepší aukční hodnotě (nabídkové ceně).
- Zadavatel neposkytuje informace o aukčních hodnotách (nabídkových cenách) podaných ostatními uchazeči.

- d) Aukce probíhá ve 3 kolech, přičemž v každém z nich může účastník změnit aukční hodnotu pouze jednou. Nejlepší hodnota je účastníkovi známa v prvním kole z předběžného hodnocení nabídek, ve druhém z prvního kola a ve třetím z druhého.
- e) Jednotlivá aukční kola mají délku 15 minut, přičemž přestávka mezi nimi činí 5 minut.
- f) Aukce končí ve stanovený datum a čas, který se shoduje s okamžikem ukončení třetího kola aukce.

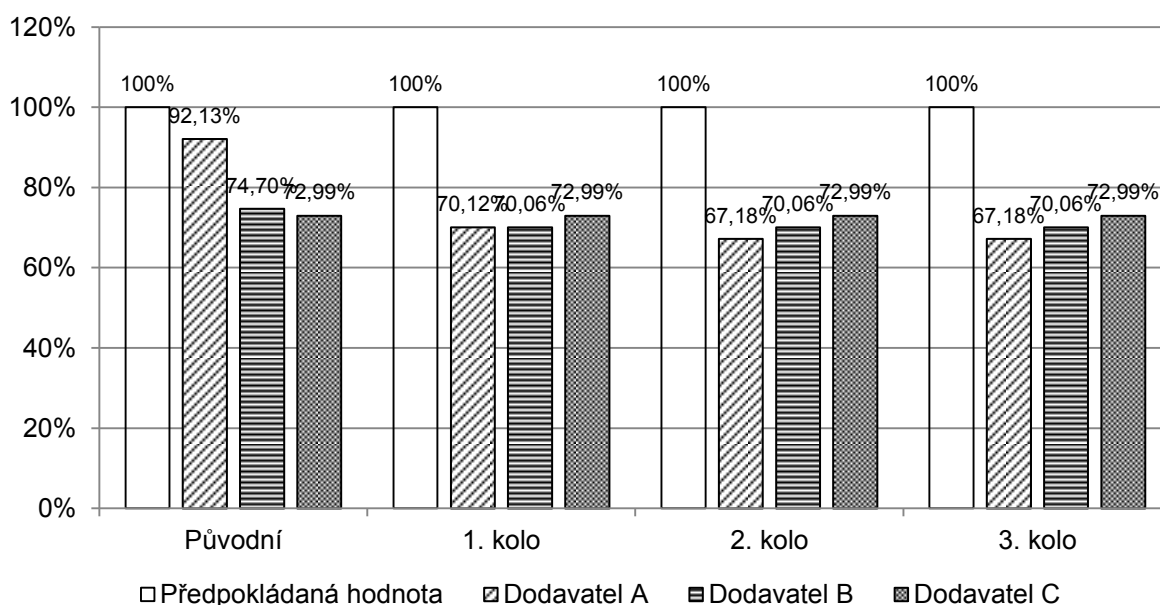
Do zakázky se přihlásili tři dodavatelé, a to A, B a C. **Původní nabídková cena** dodavatele A činila 4 800,- Kč, dodavatele B 3 892,- Kč a dodavatele C 3 803,- Kč. V prvním případě jde o **rozdíl oproti předpokládané hodnotě** o -7,87 %, ve druhém o -25,3 % a ve třetím o dokonce -27,01 %.

V prvním kole elektronické aukce dodavatel A změnil aukční hodnotu na 3 653,- Kč (tj. relativní změna o -23,9 % oproti jeho původní nabídce), dodavatel B aukční kritérium změnil na hodnotu 3 650,- Kč (tj. relativní změna -6,22 % oproti jeho původní nabídce) a dodavatel C hodnotu nezměnil.

Ve druhém změnil nabídkovou cenu pouze dodavatel A, a to na 3 500,- Kč, přičemž šlo o změnu o -4,19 % oproti hodnotě zadané v prvním kole aukce. Dodavatel B a C aukční hodnotu ve druhém kole aukce nezměnili.

Ve třetím kole aukce již aukční hodnotu nezměnil ani jeden z dodavatelů, činila konečná nabídková cena u dodavatele A 3 500,- Kč, u dodavatele B 3 650,- Kč a u dodavatele C 3 803,- Kč. Vítězem se stal dodavatel A, který nabídl nabídkovou cenu o 32,82 % nižší oproti předpokládané hodnotě a o 7,97 % nižší oproti původní nejlepší nabídkové ceně (tj. v hodnocení před aukcí).

Graf 5-2: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci

Pramen: Zpracováno autorem.

5.1.3 Výroba a dodávka plastových průkazů

Předmětem zakázky byla dodávka plastových průkazů v celkovém objemu 1 300 000 ks, přičemž konkrétně šlo o výrobu plastového průkazu (polotovaru), jeho personalizaci, výrobu průvodních dopisů a obálek plastového průkazu a jejich samotnou distribuci. Jedná se o homogenní předmět plnění, kdy lze stanovit bez obtíží jednotkovou cenu.

Předpokládaná cena za kompletní dodávku byla zadavatelem stanovena na 11 mil. Kč vč. DPH a jako **hodnotící kritérium** byla zvolena nejnížší nabídková cena celkem v Kč vč. DPH (dále v tomto pododdílu uvedeny všechny částky včetně DPH).

Pravidla předmětné aukce:

- Pro jednotlivá aukční podání stanoven minimální rozdíl pro jednotlivá podání oproti momentálně nejlepší hodnotě, a to 50 000,- Kč.
- V průběhu aukce je uchazeči poskytnuta pouze informace o momentální nejlepší aukční hodnotě (nabídkové ceně).
- Zadavatel neposkytuje informace o aukčních hodnotách (nabídkových cenách) podaných ostatními uchazeči.
- Aukce probíhá ve 3 kolech, přičemž v každém z nich může účastník změnit aukční hodnotu pouze jednou. Nejlepší hodnota je účastníkovi známa v prvním kole z předběžného hodnocení nabídek, ve druhém z prvního kola a ve třetím z druhého.

- e) Jednotlivá aukční kola mají délku 15 minut, přičemž přestávka mezi nimi činí 5 minut.
- f) Aukce končí ve stanovený datum a čas, který se shoduje s okamžikem ukončení třetího kola aukce.

Do zakázky se přihlásili dva dodavatelé, a to A a B. **Původní nabídková cena** dodavatele A činila 11 076 000,- Kč a dodavatele B 9 594 000,- Kč. V prvním případě jde o **rozdíl oproti předpokládané hodnotě** o +0,69 % (vyšší nabídková cena než předpokládaná) a ve druhém o -12,78 %.

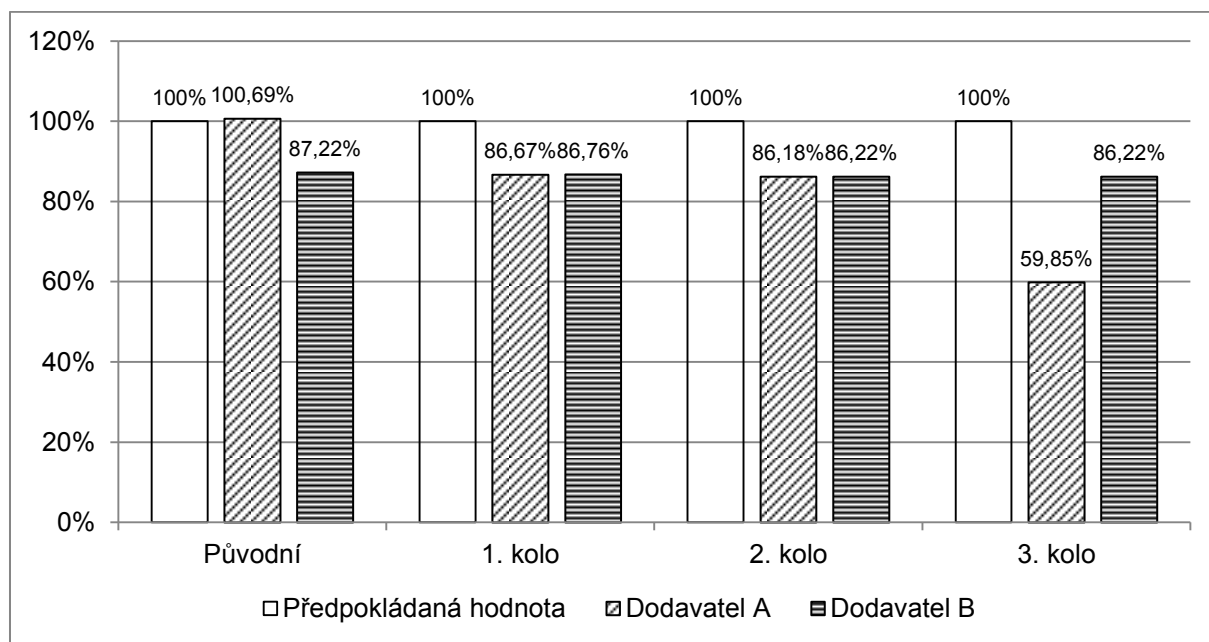
V prvním kole elektronické aukce dodavatel A změnil aukční hodnotu na 9 534 000,- Kč (tj. relativní změna o -13,92 % oproti jeho původní nabídce) a dodavatel B aukční kritérium změnil na hodnotu 9 544 000,- Kč (tj. relativní změna -0,52 % oproti jeho původní nabídce).

Ve druhém změnil dodavatel A nabídkovou cenu na 9 480 000,- Kč, přičemž šlo o snížení o 0,57 % oproti hodnotě zadané v prvním kole aukce. Dodavatel B hodnotu změnil na 9 484 000,- Kč, což byla změna -0,63 % oproti jeho hodnotě zadané v prvním kole aukce.

Ve třetím kole aukce aukční hodnotu změnil pouze dodavatel A, a to na hodnotu 6 583 199,- Kč, přičemž toho znamenalo -30,56% změnu oproti jeho hodnotě zadané ve druhém kole aukce. Dodavatel B ve třetím kole hodnotu aukčního kritéria nezměnil.

Vítězem se stal dodavatel A, který nabídnul nabídkovou cenu o 40,15 % nižší oproti předpokládané hodnotě a o 31,38 % nižší oproti původní nejlepší nabídkové ceně (tj. v hodnocení před aukcí).

Graf 5-3: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci

Pramen: Zpracováno autorem.

5.1.4 Pojištění majetku města

Předmětem zakázky bylo pojištění nemovitého a movitého majetku zadavatele a jím zřizovaných příspěvkových organizací a pojištění odpovědnosti za zadavatele a jím zřizovaných příspěvkových organizací, včetně pojištění motorových vozidel zahrnující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla („povinné ručení“) a havarijní pojištění vybraných vozidel, jakož i další pojištění a zajištění správy takového pojištění. Jedná se o heterogenní předmět plnění, kdy nelze stanovit bez obtíží jednotkovou cenu. Proto byla předmětem hodnocení celková nabídková cena.

Předpokládaná cena za kompletní službu byla zadavatelem stanovena na 2,5 mil. Kč vč. DPH a jako **hodnotící kritérium** byla zvolena nejnižší nabídková cena celkem v Kč vč. DPH (dále v tomto pododdílu uvedeny všechny částky včetně DPH).

Pravidla předmětné aukce:

- Pro jednotlivá aukční podání stanoven minimální rozdíl pro jednotlivá podání oproti momentálně nejlepší hodnotě, a to 10 000,- Kč.
- V průběhu aukce je uchazeči poskytnuta pouze informace o momentální nejlepší aukční hodnotě (nabídkové ceně).
- Zadavatel neposkytuje informace o aukčních hodnotách (nabídkových cenách) podaných ostatními uchazeči.

- d) Aukce probíhá ve 3 kolech, přičemž v každém z nich může účastník změnit aukční hodnotu pouze jednou. Nejlepší hodnota je účastníkovi známa v prvním kole z předběžného hodnocení nabídek, ve druhém z prvního kola a ve třetím z druhého.
- e) Jednotlivá aukční kola mají délku 15 minut, přičemž přestávka mezi nimi činí 5 minut.
- f) Aukce končí ve stanovený datum a čas, který se shoduje s okamžikem ukončení třetího kola aukce.

Do zakázky se přihlásili dva dodavatelé, a to A a B. **Původní nabídková cena** dodavatele A činila 2 474 832,- Kč a dodavatele B 2 463 936,- Kč. V prvním případě jde o **rozdíl oproti předpokládané hodnotě** o -1,01 % a ve druhém o -1,44 %.

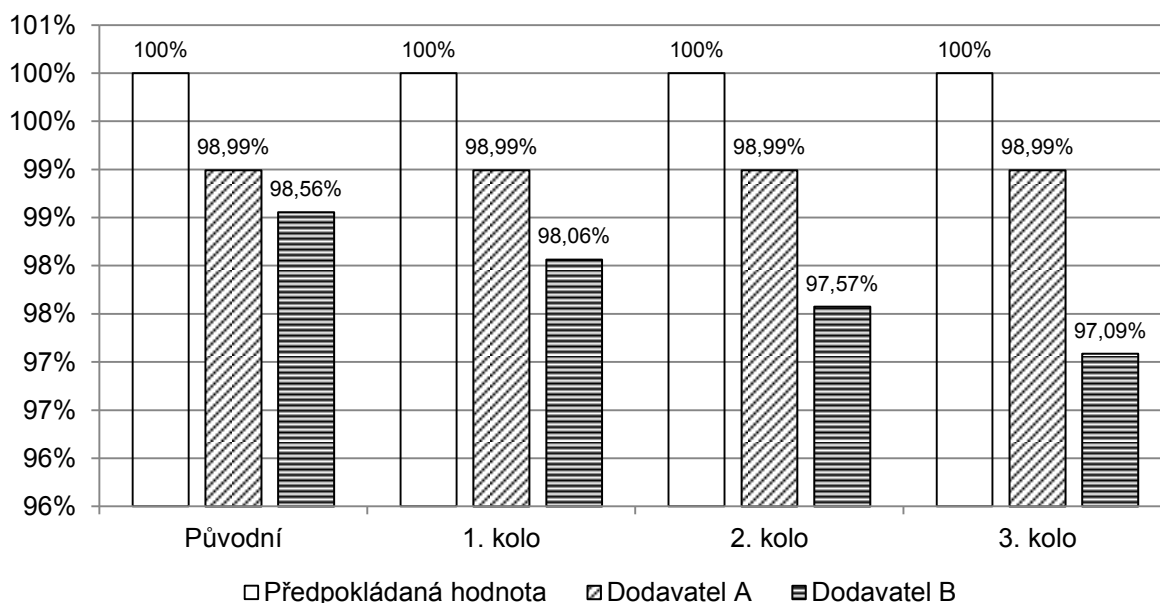
V prvním kole elektronické aukce dodavatel A nezměnil aukční hodnotu a dodavatel B aukční kritérium změnil na hodnotu 2 451 616,- Kč (tj. relativní změna -0,5 % oproti jeho původní nabídce).

Ve druhém dodavatel A opět hodnotu kritéria nezměnil a dodavatel B hodnotu změnil na 2 439 358,- Kč, což byla změna o -0,5 % oproti jeho hodnotě zadané v prvním kole aukce.

Ve třetím kole aukce aukční hodnotu změnil opět pouze dodavatel B, a to na hodnotu 2 427 161,- Kč, přičemž toho znamenalo -0,5% změnu oproti jeho hodnotě zadané ve druhém kole aukce.

Vítězem aukce se stal dodavatel B, který nabídnul nabídkovou cenu o 2,91 % nižší oproti předpokládané hodnotě a o 1,49 % nižší oproti původní nejlepší nabídkové ceně (tj. v hodnocení před aukcí).

Graf 5-4: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci

Pramen: Zpracováno autorem.

5.1.5 Nákup 4 ks osobních vozidel

Předmětem zakázky byl nákup 4 ks nových osobních vozidel, přičemž z toho 1 ks vozidla karosérie kombi se zážehovým motorem o zdvihovém objemu do 1 300 cm³ s minimálním výkonem 60 kW a 3 ks vozidel karosérie limuzína se vznětovým motorem o zdvihovém objemu od 1 800 cm³ do 2 000 cm³ a výkonu min. 100 kW. Jedná se o heterogenní předmět plnění, kdy se předmět vnitřně člení co do počtu tak do jednotkové ceny.

Předpokládaná cena za kompletní dodávku byla zadavatelem stanovena na 2 mil. Kč vč. DPH a jako **hodnotící kritérium** byla zvolena nejnížší nabídková cena celkem v Kč vč. DPH (dále v tomto pododdílu uvedeny všechny částky včetně DPH).

Pravidla předmětné aukce:

- Pro jednotlivá aukční podání stanoven minimální rozdíl pro jednotlivá podání oproti momentálně nejlepší hodnotě, a to 10 000,- Kč.
- V průběhu aukce je uchazeči poskytnuta pouze informace o momentální nejlepší aukční hodnotě (nabídkové ceně).
- Zadavatel neposkytuje informace o aukčních hodnotách (nabídkových cenách) podaných ostatními uchazeči.

- d) Aukce probíhá ve 3 kolech, přičemž v každém z nich může účastník změnit aukční hodnotu pouze jednou. Nejlepší hodnota je účastníkovi známa v prvním kole z předběžného hodnocení nabídek, ve druhém z prvního kola a ve třetím z druhého.
- e) Jednotlivá aukční kola mají délku 15 minut, přičemž přestávka mezi nimi činí 5 minut.
- f) Aukce končí ve stanovený datum a čas, který se shoduje s okamžikem ukončení třetího kola aukce.

Do zakázky se přihlásili dva dodavatelé, a to A a B. **Původní nabídková cena** dodavatele A činila 1 965 300,- Kč a dodavatele B 2 463 936,- Kč. V prvním případě jde o **rozdíl oproti předpokládané hodnotě** o -1,74 % a ve druhém o -12,7 %.

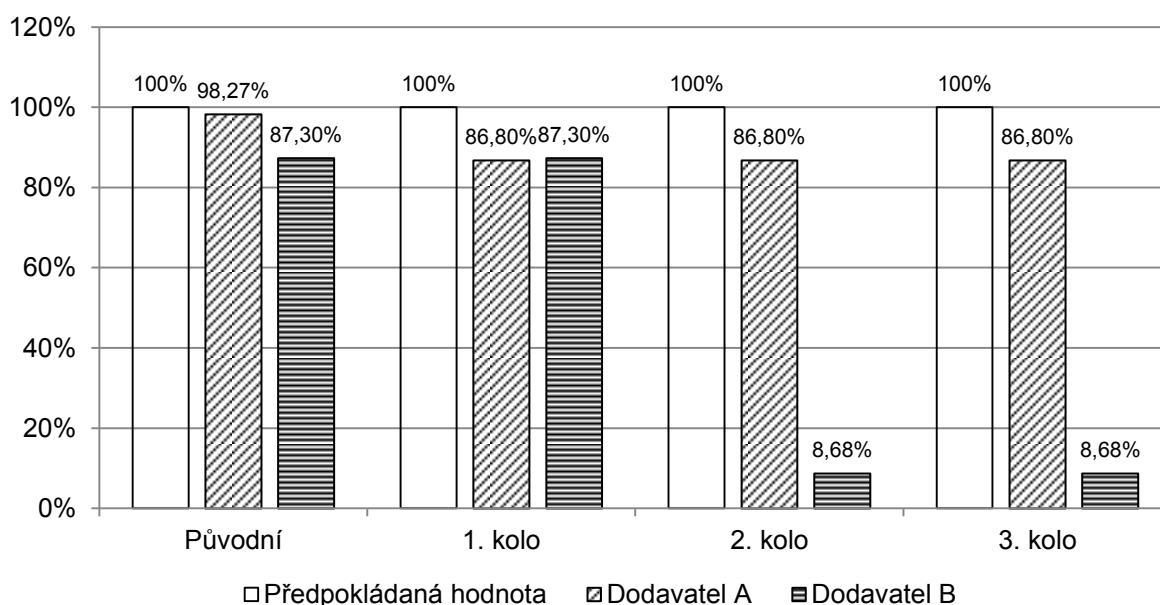
V prvním kole elektronické aukce dodavatel A změnil aukční hodnotu na 1 736 000,- Kč (tj. relativní změna -11,67 % oproti jeho původní nabídce) a dodavatel B aukční kritérium nezměnil.

Ve druhém dodavatel A hodnotu kritéria nezměnil a dodavatel B hodnotu změnil na 173 600,- Kč, což byla změna o -90,06 % oproti jeho hodnotě v prvním kole aukce.

Ve třetím kole aukce aukční hodnotu nikdo z dodavatelů nezměnil. Způsobeno to bylo v tu dobu platnou nejnížší nabídkovou cenou dodavatele B ve výši 173 600,- Kč. Tímto byl prakticky znemožněn další postup v aukci, jelikož další přípustná aukční hodnota činila nejvýše 163 600,- Kč. Dodavatel B po skončení aukce zaslal zadavateli dopis, že zadaná hodnota je neplatná s odůvodněním lidské chyby při zadávání.

Vítězem aukce se tak nakonec stal dodavatel A, který nabídnul nabídkovou cenu o 13,2 % nižší oproti předpokládané hodnotě a o 0,57 % nižší oproti původní nejlepší nabídkové ceně (tj. v hodnocení před aukcí).

Graf 5-5: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci

Pramen: Zpracováno autorem.

5.2 Shrnutí vybraných aukcí

5.2.1 Úspora vynakládaných prostředků v zadávacím řízení

Výše byl proveden dílčí rozbor pěti vybraných elektronických aukcí, přičemž na tomto místě provedeme souhrn realizovaných zjištění. Stěžejním parametrem, který nás z ekonomického pohledu zajímá je relativní úspora jednotlivých aukcí, resp. průměrná relativní úspora v úhrnu.

Tabulka 5-1: Souhrn analyzovaných zakázek

Aukce	Předpokládaná hodnota	Konečná hodnota	Absolutní úspora	Relativní úspora
10 ks vozidel	5 500 000 Kč	4 348 000 Kč	1 152 000 Kč	20,95 %
Elektrická energie	3 960 000 Kč	2 660 000 Kč	1 300 000 Kč	32,82 %
Plastové průkazy	11 000 000 Kč	6 583 199 Kč	4 416 801 Kč	40,15 %
Pojištění majetku	2 500 000 Kč	2 427 161 Kč	72 839 Kč	2,91 %
4 ks vozidel	2 000 000 Kč	1 736 000 Kč	264 000 Kč	13,20 %
Průměrná hodnota	-	-	-	22,01 %

Pramen: Zpracováno autorem.

Z úplně nejobecnějšího pohledu se lze na uvedené hodnoty podívat v komparaci vynaložených prostředků plánovaných a skutečně vynaložených. Veřejní zadavatelé plánovali

vynaložit sumárně 24 960 000,- Kč vč. DPH, přičemž ve skutečnosti došlo k vynaložení pouze 17 754 360,- Kč vč. DPH, což znamená **absolutní úsporu veřejných prostředků ve výši 7 187 640,- Kč**.

Ze souhrnu je taktéž patrné, že největší relativní dosažené úspory bylo dosaženo u dodávky plastových průkazů (40,15 %), přičemž tato tvořila taktéž největší finanční úsporu absolutně (přes 4,4 mil. Kč). Nejmenší potenciál úspory se ukázal u pojištění majetku města, kdy byla dosažena relativní úspora pouze 2,91 % a absolutní „pouze“ 72,8 tis. Kč.

Neopomenutelným údajem je **průměrná relativní úspora** veřejných prostředků, která činí 22,01 %. Faktem však je, že elektronická aukce nemá úplný podíl na snížení dané hodnoty oproti předpokládané (viz následující pododdíl).

Ve všech případech je nutno zmínit to, že zadavatel při **stanovování předpokládané hodnoty** vycházel z dosavadního stavu, tedy za jakých podmínek mu byly dané předměty zakázek dodávány. U žádné varianty nešlo o pořizování zcela nového předmětu plnění, u kterého by zadavatel nebyl schopen stanovit předpokládanou cenu, resp. bylo velké riziko jejího špatného stanovení. Proto lze konstatovat, že dosažené vyčíslené úspory tvoří významnou změnu ve vynakládání finančních prostředků předmětnými zadavateli.

5.2.2 Úspora vynakládaných prostředků díky elektronické aukci

Ve výše uvedeném pododdíle je na úspory pohlíženo bez rozlišení na vliv přítomnosti elektronické aukce v řízení. O vyjádření vlivu elektronické aukce v zadávacím řízení je proto pojednáno v tomto pododdíle.

Prvně je třeba vyjádřit čistý **vliv elektronické aukce** v řízení, tedy změny hodnocených kritérií dosažené díky realizaci tohoto prostředku hodnocení nabídek ve veřejné zakázce. Připojená tabulka zachycuje absolutní i relativní úsporu prostředků, které byly uspořeny díky aukci v řízení, přičemž základní hodnotou je nejlepší hodnota z předběžného hodnocení nabídek.

Tabulka 5-2: Souhrn analyzovaných elektronických aukcí a jejich úspor

Aukce	Původní „nej“ hodnota	Konečná „nej“ hodnota	Absolutní úspora	Relativní úspora
10 ks vozidel	4 358 004 Kč	4 348 000 Kč	10 004 Kč	0,23 %
Elektrická energie	2 890 280 Kč	2 660 000 Kč	230 280 Kč	7,97 %
Plastové průkazy	9 594 000 Kč	6 583 199 Kč	3 010 801 Kč	31,38 %
Pojištění majetku	2 463 936 Kč	2 427 161 Kč	36 775 Kč	1,49 %

4 ks vozidel	1 746 000 Kč	1 736 000 Kč	10 000 Kč	0,57 %
Průměrná hodnota	-	-	-	8,33 %

Pramen: Zpracováno autorem.

Vzhledem k aukci v řízení lze uvést, že ona sama byla přímo příčinou úspor veřejných prostředků ve výši 3 287 860,- Kč, což tvoří **podíl 45,74 % na celkových úsporách** vytvořených v rámci předmětných zadávacích řízení.

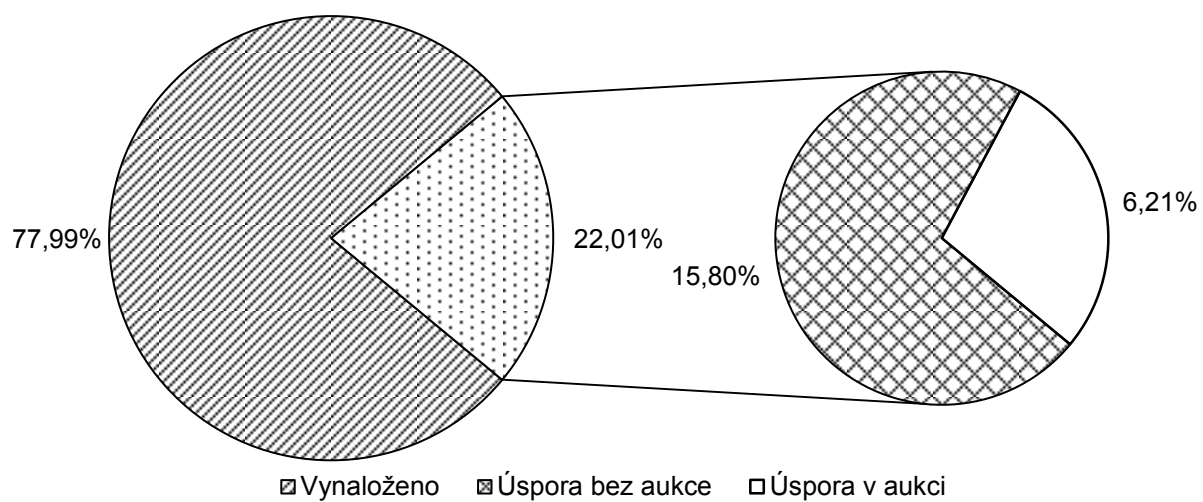
Tabulka 5-3: Zobrazení podílu úspor v aukci vzhledem k celkovým úsporám v řízeních

Aukce	Úspora v aukci	Celková úspora	Podíl aukce na úspoře
10 ks vozidel	10 004 Kč	1 152 000 Kč	0,87 %
Elektrická energie	230 280 Kč	1 300 000 Kč	17,71 %
Plastové průkazy	3 010 801 Kč	4 416 801 Kč	68,17 %
Pojištění majetku	36 775 Kč	72 839 Kč	50,46 %
4 ks vozidel	10 000 Kč	264 000 Kč	3,79 %
Průměrná hodnota	-	-	28,20 %

Pramen: Zpracováno autorem.

Závěrem se podařilo vyjádřit průměrný podíl aukce na úspoře veřejných prostředků, a to ve výši 28,2 %, což znamená, že pakliže můžeme předpokládat celkovou průměrnou úsporu na zadávací řízení ve výši 22,01 %, tak **28,2 % z tohoto podílu je důsledkem využití elektronické aukce**, jde tak o **6,21 % předpokládaných prostředků**. Daný podíl zachycuje graf níže.

Graf 5-6: Podíl úspory v aukci na celkové úspoře oproti předpokladu

Pramen: Zpracováno autorem.

6 Návrhy a doporučení

6.1 SWOT analýza

Jednoduchým avšak účelným a především přehledným nástrojem pro sumarizaci a zhodnocení zjištěných faktů je tzv. SWOT analýza. V jejím rámci se uvádějí silné a slabé stránky vybraného řešení a taktéž další příležitosti či nejzávažnější hrozby pro zvolený proces.

6.1.1 Silné stránky

Mezi silné stránky použití elektronické aukce v zadávacích řízeních u veřejných zakázek můžeme zařadit zejména:

- jistotu úspory (potvrdilo se, že v každém případě použití elektronické aukce došlo ke snížení ceny),
- vysoký podíl na celkové dosažené úspoře v rámci zadávacích řízení (podíl úspory prostřednictvím elektronické aukce tvoří 45,74 %),
- aukce pomáhá posilovat hospodárnost vynakládaných prostředků (stejný výstup za méně),
- možnost použití aukce prakticky ve všech druzích veřejných zakázek, a to kromě zakázek na stavební práce a služby, jejichž předmětem je plnění týkající se práv duševního vlastnictví,
- aukce tvoří nástroj utváření ceny (příp. jiné hodnoty), která se blíží tržní,
- aukci nemusejí být podrobena všechna hodnotící kritéria, a to bez ohledu na možnost jejich číselného vyjádření, a
- možnost stanovit (resp. omezit) poskytované údaje v rámci elektronické aukce.

6.1.2 Slabé stránky

Mezi slabé stránky použití elektronické aukce v zadávacích řízeních u veřejných zakázek můžeme zařadit:

- prodloužení doby trvání zadávacího řízení,
- vyšší administrativní náklady při použití aukce v zadávacím řízení,
- nedopadá na princip efektivnosti a účelnosti,
- vysoký účinek mnoha neidentifikovatelných vlivů jako například časová tíseň, množství zájemců, vypjatá atmosféra, aktuální nejvyšší nabídka,
- aukci lze podrobit pouze číselně vyjádřitelná hodnotící kritéria, nebo taktéž

- nemožnost kontroly jednání ve shodě mezi účastníky.

6.1.3 Příležitosti

Příležitosti, které je možné při užití elektronické aukce jako prostředku hodnocení u veřejných zakázek identifikovat, jsou:

- potenciál „čisté“ úspory ve výši 33,78 mld. Kč (tj. 6,21 % z 544 mld. Kč) díky použití elektronické aukci při zadávání všech veřejných zakázek
- díky aukci mohou dodavatelé získat možnost přizpůsobit hodnocené parametry ostatním podaným nabídkám, a provést tak korekci úrovně nabídnutých hodnot,
- možnost použití elektronické aukce i při účasti pouze jednoho subjektu (za podmínky, že zná pouze nejlepší podanou nabídku),
- významným se v určitých případech může stát možnost omezení hodnot nových kritérií, a to jak stanovením celkového stropu (resp. dna), tak minimální změny, či
- možnost volby z více okamžiků ukončení aukce, přičemž některé lze kombinovat (např. prodloužení aukce při změně aukční hodnoty ve stanoveném časovém intervalu před ukončením aukce).

6.1.4 Hrozby

Mezi nejvýznamnější hrozby, které se mohou v rámci zadávacího řízení vyskytnout při použití elektronické aukce lze zařadit:

- nesprávné použití aukce u předmětu, který nelze posuzovat objektivně (např. zpracování studie, grafického návrhu),
- nemožnost použití elektronické aukce v případě, že si její využití zadavatel v zadávacích podmínkách nevyhradí,
- nutnost vždy zabezpečit obecnou slučitelnost technologií aukčního systému a účastníků aukce, a to v dostatečném předstihu, nebo
- možná blokáce dalších úkonů v aukci v případě zadání příliš nízké (resp. vysoké) hodnoty některým z účastníků.

6.2 Možnosti elektronické aukce

Elektronickou aukci jako prostředek hodnocení **lze využít prakticky v každém zadávacím řízení** (vyjma stavebních prací a služeb týkajících se práv duševního vlastnictví). Dle

provedeního výzkumu přinese vždy relativní úsporu prostředků. Primárním cílem použití je tedy úspora finančních prostředků

Sekundárním cílem použití aukce je **přízpůsobení** nabízených hodnocených parametrů nabídek **tržní situaci**. Půjde tedy o získání alespoň zhruba tržní nabídky.

Aukce poskytuje **vysoké množství možností jejího nastavení**. Zadavatel ji může zvolit taktéž v situaci, kdy se účastní zakázky pouze jeden uchazeč, a to samozřejmě za dodržení podmínky, že o tomto stavu neví. To zabezpečují minimálně **legislativní pravidla**, která tak zabraňují taktéž jednání ve shodě v rámci aukce. Zadavatel v první řadě stanovuje hodnotící kritéria, která budou podrobena hodnocení v elektronické aukci. Musí jít o číselně vyjádřitelná kritéria, přičemž dále je omezen pouze obecným požadavkem na hodnotící kritéria. Dále zadavatel může **stanovit horní či spodní hranici**, do níž se budou kritéria v aukci měnit. Stejně tak může **stanovit minimální změny hodnocených kritérií**, a to oproti momentálně nejlepší hodnotě.

Z pohledu procesního **zadavatel stanovuje okamžik ukončení elektronické aukce**, přičemž na výběr má tři možnosti, případně jejich kombinace. Není na škodu, když zadavatel využije možnosti stanovení časových úseků, ve kterých bude aukce probíhat – tzv. aukční kola. V tomto případě by měly být stanoveny podmínky účasti v nich. Lze doporučit stanovit, že účastník musí pro možnost vstupu do dalšího aukčního kola změnit svou aukční hodnotu, a taktéž ukončení aukce, pakliže žádný z uchazečů v daném aukčním kole předemtné kritérium nezmění.

Z analýzy vyplývá, že v rámci řízení, v nichž bylo využito elektronické aukce, došlo k průměrné relativní úspoře plánovaných prostředků ve výši 22,01 %, přičemž z toho průměrně 28,2 % tvoří úspora vytvořená v elektronické aukci (tedy 6,21 % z předpokládané hodnoty). Využití elektronické aukce v rámci zadávacího řízení tedy **posiluje úsporu plánovaných prostředků**.

6.3 Omezení elektronické aukce

Při rozhodnutí o využití elektronické aukce je nutno počítat s **vyššími administrativními náklady** způsobenými jednak prodloužením délky trvání zadávacího řízení, jednak nutností administrace elektronické aukce a souvisejících úkonů. V mnoha případech lze náklady vyčíslit, a tak je nutno podrobit je porovnání s možnou absolutní úsporou nákladů.

Elektronická aukce pomáhá pouze zlepšovat hodnotící kritéria, která jsou jí podrobena. Zpravidla půjde o nabídkovou cenu. Pomáhá tak zvýšit poměr cena/kvalita díky snížení ceny. Její účinek na kvalitu v tomto případě není žádný. Pakliže bude aukci podrobena další kritérium, jako kupř. délka záruky, může jít o tlak na kvalitu a nikoli cenu. Aukci **lze podrobit pouze číselně vyjádřitelná hodnotící kritéria**.

V aukci se mohou vyskytnout **účinky mnoha** obtížně identifikovatelných a předvídatelných **jevů**, které v podstatné míře ovlivňují její průběh. K tomuto zpravidla dochází.

Taktéž může dojít k **chybám ze stran účastníků**, které mohou významně ovlivnit průběh elektronické aukce. Lze např. uvést, že zadání chybné aukční hodnoty v prvním kole prakticky znemožňuje její další průběh, kdy ostatní účastníci na ni nemohou odpovědně reagovat.

6.4 Návrhy a doporučení

Zadavatel by měl v rámci každého zadávacího řízení zvážit možnost využití elektronické aukce. Nesmí se však omezit pouze na předpokládanou **úsporu**, ale tu **konfrontovat s náklady** na realizaci aukce v řízení. Úspora by měla v každém případě převyšovat dodatečné náklady.

Pakliže se zadavatel rozhodne aukci jako prostředek hodnocení využít, musí věnovat patřičnou **pozornost procesnímu nastavení aukce** a taktéž **kritérií hodnocení**, které budou podrobeny aukci.

Nesmí být opomenuto **uvedení aukce v rámci zadávacích podmínek**, stanovení jejího podrobného průběhu a taktéž omezení vztahujících se ke konkrétním podmínkám zakázky. Je nutné použít obecně slučitelné technologie pro účast v aukci (půjde o programovací jazyk, internetový prohlížeč, zabezpečení apod.). Lze se přiklonit k tomu, aby byly **vždy stanoveny minimální možné změny aukční hodnoty** oproti momentálně nejlepší, a to z důvodu zamezení pouze minimálních cen (kupř. o 1 Kč v případě nabídkové ceny ve výši desítek miliónu korun).

Je-li to vhodné či žádoucí, měl by zadavatel stanovit taktéž **hranici aukční hodnoty** jako takové. Půjde tak třeba o situaci doby záruky na pořizované zboží, kdy je určitá věc objektivně technologicky limitována, případně je právně nemožné vymáhat záruční plnění po dvaceti letech.

V rámci procesních pravidel by měl být taktéž **stanoven vhodný okamžik ukončení aukce**. Pakliže jsem využita aukční kola, mělo by být taktéž použito omezení účastní v nich pouze na ty účastníky, kteří aukční hodnoty mění – v opačném případě počkají na poslední kolo a změni hodnotu až v něm, a je tak podstatně omezen účinek přizpůsobení aukčních hodnot trhu. Je-li závěr aukce stanoven dynamicky s klauzulí prodlužování aukce díky změně aukční hodnoty ve stanoveném intervalu, i přesto by měl být stanoven opravdu nejzazší časový okamžik ukončení aukce. Zde je možno taktéž doporučit využití hranice aukční hodnoty.

7 Závěr

Předkládaná práce se věnuje specifické oblasti nákupu vymezených tržních subjektů. Těmi jsou zadavatelé veřejných zakázek, tedy především orgány veřejné správy. Ty se řídí stanovenými legislativními pravidly při provádění stavebních prací a pořízování dodávek a služeb. Předpisy upravený proces zadání veřejné zakázky umožňuje využít dynamického prostředku hodnocení podaných nabídek, a to elektronické aukce. Právě na tu je tato práce zacílena.

V první části práce je čtenář seznámen s obecnými východisky nákupu realizovaného veřejnou správou. Jednak je zde definován přístup k nákupu hospodářské jednotky jako takové, jednak samotný pojem veřejné správy a konečně specifika nákupu zástupci této hospodářské oblasti.

Pozornost je dále upřena na charakteristiku prostředí veřejných zakázek, v jejímž rámci je vymezen okruh zadávání veřejných zakázek, ale také procesní úprava tohoto postup. Součástí je taktéž podstatná část věnovaná samotné elektronické aukci a jejím užití v zadávacích řízeních u veřejných zakázek.

Navazující část práce se věnuje popisu sběru dat, přičemž zahrnuje taktéž specifikaci výzkumných otázek či hypotézy. Podstatnou částí je také deskripce postupu předmětného výzkumu. V jeho rámci jsou využita data z pěti reálných uskutečněných elektronických aukcí a je provedeno zhodnocení jejich průběhu a výsledku. Tato data jsou taktéž komparována mezi sebou.

Uvedené je podstatou části věnující se samotné analýze možností a omezení využití elektronické aukce.

Závěrečná část práce je věnována návrhům a doporučení, přičemž k jejich formulaci je využito taktéž SWOT analýzy. Díky ní a prakticky všem dříve uvedeným částem práce je možné formulovat možnosti a omezení elektronické aukce jako prostředku k hodnocení nabídek v rámci zadávacích řízení u veřejných zakázek a taktéž formulovat určitá doporučení a návrhy pro zadavatele, a to alespoň v obecné rovině, jelikož vždy je nutno přihlédnout ke konkrétním specifikům dané zakázky.

Konečně lze uzavřít, že práce přinesla odpovědi na formulované výzkumné otázky, a díky potvrzení existence úspory plánovaného vynaložení veřejných prostředků v každém

z analyzovaných zadávacích řízení je možné stanovenou výzkumnou hypotézu potvrdit. Ta předpokládala tvorbu úspory v každém řízení, ve kterém je aukce využita.

Nadto lze uvést, že zde existuje velice významná příležitost pro využívání elektronické aukce v praxi zadávání veřejných zakázek.

Použité zdroje

Odborná literatura

- [1] BEJČEK, Josef; ELIÁŠ, Karel; RABAN, Přemysl. *Kurs obchodního práva : obchodní závazky*. 4. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 535 s. ISBN 9788071797814.
- [2] JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2011. 700 s. ISBN 9788074003295.
- [3] KAPLAN, Miloslav a Josef ZRNÍK, et al. *Firemní nákup a e-aukce*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 216 s. ISBN 978-80-247-2002-9.
- [4] KOTLER, Filip; KELLER, Kevin. *Marketing management*. 12. vyd. Praha : Grada, 2007. 788 s. ISBN 9788024713595.
- [5] KRISHNA, Vijay. *Auction theory*. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier Academic Press, 2010. 323 s. ISBN 9780123745071.
- [6] LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno : Computer Press, 2004. 172 s. ISBN 80-251-0174-6.
- [7] NOVÁK, Marek. *Internetové aukce*. Brno : Fakulta informatiky Masarykovy univerzity, 2009. 35 s.
- [8] SEDLÁKOVÁ, Tamara. *Aukce uměleckých předmětů*. Diplomová práce. Brno : Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2010. 90 s.
- [9] SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha : ASPI, 2009. 463 s. ISBN 9788073573829.

Elektronické dokumenty

- [1] BUREŠ, Jiří. *Dražba a aukce na Internetu* [online]. [cit. 2012-02-18]. Praha : Česká asociace dražebníků. Dostupné na: <<http://www.drazebnici.cz/cad-scripts/cadweb.exe/include?file=clanek80.inc>>.
- [2] *Dražba* [online]. [cit. 2012-02-17]. San Francisco : Wikimedia Foundation, 2012. Dostupné na: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Dra%C5%BEba&oldid=7774527>>.
- [3] *FONDY EVROPSKÉ UNIE: 26,7 miliard € pro Českou republiku* [online]. [cit. 2012-02-12]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci, 2011. Dostupné na: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.

- [4] *Jak zohledňovat principy 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost) v postupech zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2012-01-06]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. s. 9. Dostupné na: <<http://www.portal-vz.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=0b604b15-19b5-4f8c-9f24-19c5194e77a1>>.
- [5] PAVEL, Jan. *Veřejné zakázky a novela ZVZ* [online]. [cit. 2012-03-29]. Praha : APUEN, 2012. s. 3. Dostupné na: <http://www.apuen.cz/uploads/Senat/1_j_pavel_verejne_zakazky_a_zvz.pdf>.
- [6] PAVEL, Jan. *Základní analýza problematiky veřejných zakázek z pohledu 3E (příloha č. 4B)* [online]. [cit. 2012-01-10]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. s. 14 - 15. Dostupné na <<http://www.portal-vz.cz/Uploads/Metodiky/Priloha-B-4---3E-vs-principy-ZVZ>>.

Legislativa

- [1] Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.
- [2] Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, ke dni 1. 4. 2012.
- [3] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ke dni 1. 4. 2012.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
SWOT analýza	Analýza silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb
Zákon	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů ke dni 1. 4. 2012

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 2-1: Přeměna vstupů ve výstupy	8
Obrázek 2-2: Funkce hospodářské jednotky	8
Obrázek 2-3: Správa a její cíle	9
Obrázek 2-4: Prvky státu	10
Obrázek 2-5: Robinsonův nákupní proces	12
Obrázek 2-6: Životní cyklus veřejné zakázky	14
Obrázek 3-1: Zadavatelé veřejných zakázek	20
Obrázek 3-2: Členění veřejných zakázek podle předmětu	20
Obrázek 3-3: Průběh zadávacího řízení	21
Obrázek 3-4: Obecné vymezení aukce	24
Obrázek 3-5: Přechod vlastnictví dle prof. Eliáše a doktora Havla	25
Obrázek 3-6: Elektronická aukce v zadávacím řízení	27
Obrázek 3-7: Schéma elektronické aukce podle zákona o veřejných zakázkách	32

Seznam grafů

Graf 5-1: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci	37
Graf 5-2: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci	39
Graf 5-3: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci	41
Graf 5-4: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci	43
Graf 5-5: Relativní nabídkové ceny v předmětné aukci	45
Graf 5-6: Podíl úspory v aukci na celkové úspoře oproti předpokladu	48

Seznam tabulek

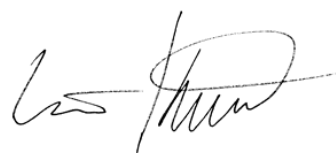
Tabulka 5-1: Souhrn analyzovaných zakázek	45
Tabulka 5-2: Souhrn analyzovaných elektronických aukcí a jejich úspor	46
Tabulka 5-3: Zobrazení podílu úspor v aukci vzhledem k celkovým úsporám v řízeních	47

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2012.

.....
Lukáš Křesálek

Adresa trvalého pobytu studenta:

Dolní 307, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm